

TELEFON FIBARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON FIBARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 51. — ŠTEV. 51.

NEW YORK, TUESDAY, MARCH 3, 1914. — TOREK, 3. MARCA, 1914.

VOLUME XXII. — LETNIK XXII.

Posledice zadnjega viharja v New Yorku.

Ker je bila telefonska zveza pretrgana, so ognjegasci patrolirali po ulicah.

32 MOŽ V NEVARNOSTI.

V slučaju velikega požara, bi se ne moglo ničesar rešiti. Parniki pred pristaniščem.

Včeraj je grozen vihar nekoliko pojenjal. Vozovi pocestne železnice so začeli voziti malo bolj redno, prekinjena brzjavna in telefonska zveza se je deloma spravila v red. Iz vremenske opazovalnice je prišlo poročilo, da bo danes jasno in toplo vreme. Department za snajenje cest je bil čisto brez moči. Najeli so sicer par tisoč delavcev, ki pa niso zamogli kljubovati viharju. Predsednik mestnega sveta, McAneny je pozval vse posestnike, da morajo večkrat osnažiti tlak pred hišami. Lahko se reče, da že dolgo ni bilo med revnimi sloji takega pomanjkanja kot zadnje dni.

Komisar je odredil, da so ognjegasci patrolirali po mestu, ker je bila telefonska zveza deloma pretrgana. Če je kje izbruhnil požar, so pršli ognjegasci z veliko zamudno na kraj nesreče, vsled česar je bila povsod povzročena velika škoda.

Na osmih malih parnikih, obluženih s premogom, se je nahajalo nasproti Fire Islanda 32 mož. Če bi jim ne prišli pravočasno na pomoč, bi se gotovo vsi potopili, ker nikakor niso mogli pristati.

V slučaju, da bi izbruhnil večeraj ali predvečernjem v New Yorku kak velik požar, bi si ne moglo mesto prav nič pomagati. Po mnenju komisarja Adomsona je sistem za izdajanje alarmov skrajno pomanjkljiv. Komaj 20 odstotkov telefonskih omarič je v redu, iz česar se da sklepati kakšna zmešava bi nastala, če bi izbruhnil kak velik požar.

Včeraj je imelo prispeti v pristanišče 38 parnikov, toda nobeden ni mogel pristati. Kje se sedaj nahajajo, se še ne da dognati, ker je zveza med kvarantensko stajnico, kakor tudi med Sandy Hookom prekinjena.

Strog ukaz proti trpinčenju vojakov.

Berlin, Nemčija, 2. marca. — Bavarski vojni minister, kavalerski general vitez Kress pil. Kressenstein je razglasil strog ukaz glede živalskega ravnanja z vojniki. Predstojnikom zabijava strogo, naj se popolnoma izogibajo nedostojnemu zmerjanju. Predpostavljeno sodniki naj izvršujejo nepopustljivo in strogo svojo oblast, napno vse sile, da se vzgoje podčastniki v smislu omenjenega ukaza, in jih nadzorujejo z strogo natančnostjo, da se vzdrži slabega ravnanja z vojniki.

Ukaz pravi, da le trpinčenje in neumestne šikane napravljajo največ sovražnikov vsaki armadi in izganja veselje do vojaške službe iz sre priprtega moža.

Znižana cena za kranj in brzli parnik (Avstro-American proge)

Kaiser Franz Josef I.

odpluje v soboto dne 7. marca

večja do Trsta same 13 dni.

do Trsta ali Rake . . . \$25.00

Cena vozniških listkov: do Ljubljane . . . \$25.18

do Zagreba . . . \$26.08

Se posebno kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane večja cena \$4.00 za 8 odraslih, za otroke polovica. Ta oddelek posebno družinam pripravljamo.

Večje listke je dobili pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Predsednik Wilson in razmere v Mehiki.

Kongres je mnenja, da je intervencija brezpogojno potrebna. — Ostrejšje postopanje.

ZNAČILNE TOČKE.

Najnovejši Huertov predlog. — "Sedaj ali nikoli!" — Natančno pojasnilo glede Baucha.

Washington, D. C., 2. marca. — Tukaj je zavladalo mnenje, da se je predsednik že naveličal večnega odlašanja in se zavzel za idejo, da je intervencija v Mehiki absolutno potrebna. Konferenca med zastopniki Bele hiše, državnim departamentom in tujimi poslaniki so dognale sledeče:

1. Anglija in Španija sta mnenja, da so Združene države odgovorne za življenje in lastnino svojih državljanzov in da morajo zahtevati zadoščenja za dosedanje grozovitosti.

2. Državni departament je v toliko odgovoril na predržno Carranzovo noto, da Združene države ne bodo dalje gledale njegovega arogantnega postopanja.

3. Ekspedicija ameriških in angleških zastopnikov bo v dveh dneh odpotovala iz Juareza in preiskala truplo Angleže Bentona, ki je bil ustreljen na Villovo povelje.

Carranza mora dati v najkrajšem času natančne podatke o izginotem Amerikanu Bauchu.

Dočim vodita Villa in Carranza takorekoč za nos Združene države, dela predsednik Huerta vse na svojo roko. Po svojem odposlanec je naprosil državni departament, da bi zopet dopustil uvoz orožja v deželo.

V poslanski zbornici je povzročila danes vest, da je vojna neizogibna, tako razburjenje, kot je bilo pred vojno v Španiji.

Washington, D. C., 2. marca. — Senator Fall iz New Mexico je rekel: — Združene države se ne boste več ignorirali od Carranza. Dolgo časa smo čakali, toda sedaj se mora odločiti, ker je nagra polna.

Stone naslednik Baconov.

Washington, D. C., 2. marca. — Senat je sprejel danes resolucijo, ki predlaga senatorja Stone iz Missouri predsednikom komiteja za zunanje zadeve. Prejšnji predsednik tega komiteja je bil umrl senator Bacon.

Nemški prestolonaslednik.

Berlin, Nemčija, 2. marca. — Iz zanesljivega vira je znano, da bo nemškega prestolonaslednika na potovanje skozi Afriko spremljala tudi njegova soproga. Nemčijo zapustita meseca julija.

Belgijski kralj — avijatik.

Pariz, Francija, 2. marca. — Belgijski kralj Albert se je začel resno baviti z avijatikom. V par dneh pride v Pariz, da bo napravil potrebne izpite. To je prvi vladar, ki se peča s takim sportom.

Proti klavzuli, ki zahteva naobrazbo.

"Človek, ki je telesno krepak in zdrav se mora spustiti v deželo!" pravijo učenjaki.

DEGENERIRANI.

Problem naseljevanja je zelo važna zadeva. Politični in religiozni begunci.

Skoraj vsi učenjaki znanstveniki in ugledni profesorji v deželi so proti klavzuli Burnett-naselniške predloge, ki zahteva od naseljencev potrebno izobrazbo. Nekki inozemski odbor je razposlal cirkularje, v katerih so sledeča vprašanja:

1. Ali ste Vi za liberalno naseljniško postavo?

2. Ali se Vam zdi potrebno, da mora znati vsak naseljence čitati in pisati?

3. Ali mislite, da bi morali biti tej klavzuli, če bi stopila v veljavo, podvrženi tudi politični in religiozni begunci?

Dr. G. Stanley Hall, predsednik Clark University, Worcester, Mass., smatra klavzulo za neopravičeno. Zeli si liberalne naseljniške postavbe in odgovarja na zadnje vprašanje z odločnim: Ne!

Dr. C. I. Bushnell, predsednik Pacific University, Forest Grove, Ore., je istega mnenja. — Problem naselništva — je rekel — je zelo resen problem. V deželo je prišlo veliko število ljudi, ki so postali vsled evropskega izkoriščenega sistema manj vredni.

Dr. Edwin B. Craighead z univerze v Montani snatra neizobraženega naseljence za dobrega in zaželjenega državljana. Pravi parasiiti so degeneriranci, ki prihajajo polnoštevilno v deželo, in ne znajo samo brati in pisati, ampak so tudi pretkani in zahrbitni. Takim ljudem bi se moral prepovedati dostop v deželo, pošten, pridni in zdravi delavci so pa vsikdar dobrodošli.

Devet žrtve pomorskega neurja.

Providence, R. I., 2. marca. — Včeraj se je izvedelo, da je našlo devet ljudi, ki so bili zaposleni na barkah za prenos "Frank Pendleton" in "Josephus" večerajšjo noč v silnem viharju svojo smrt. Obe barki sta bile namenjeni od tu v Norfolk, Va. Kapitan vlačnega parnika "Edgar F. Lukenbach" Partridge je obvestil danes "Lukenbachsko" transportniško družbo kot lastnico omenjenega vlačnega parnika, da so se v strašnem razsajanju divjega viharja potrgale vrvi, in gornje imenovani barki za prenos izginile neznanomak njegovim očem.

V družbi z vlačnikom "Edvard Lukenbach" iste družbe je potem iskal cel dan pogrešani barki po vodovju Long Island-zaliva, poročil nadalje kapitan. Toda znan. Obe barki sta bile stari, in tukajšnji strokovnjaki so mnenja, da sta se potopile z vsem mostvom yred.

Na "Frank Pendleton" se je nahajal kapitan Aleksander Engbloem iz New Yorka in pomorščaki Albert Clark iz Maine, A. H. Humphries in Geo. Mosier iz New London, Conn. Na "Josephus" pa je bil kapitan Chas. McInrye iz Philadelphie in štirje matrozi, kojih imena so dozdej še neznan.

Odpoklicanje v New York.

Pittsburg, Pa., 2. marca. — Miss Beulah E. Kennard, članica tujakinskega šolskega sveta in predsednica Pittsburg Playground Association pride v prihodnjem mesecu v New York ter prevzema mesto šolske ravnateljice Department Stores Educational Association. Ta zavod se ponajveč peča z nadaljevalnim poukom žen in deklic, ki delajo po prodajalnicah.

Najmlajša nevesta na otoku solza.

Če ne reši Petra Pose njegova žena, bo deportiran. Dosedaj se še ni nič oglasila.

IRMA SEBO.

Že dvanajst let ni videl svoje neveste. — Za deklico se bo zavzela Ogrska družba.

Na Ellis Islandu se pokori 49-letni Peter Pose in premišljuje, kako je minljiva ženska zvestoba. Sem je prispel na krovu parnika "President Lincoln" z namenom, da se poda k svoji soprogi, ki se že dal časa nahaja v Kalamazoo, Mich. Ker ni imel v žepu nobenega centa, so ga seveda pridržali za toliko časa, da se žena ne ogasi, oziroma da mu pošlje potreben denar. Že teden dni je prešlo, par brzojav je že romalo v Michigan, toda ljubeznjiva žena noče dati nobenega glasu od sebe. V slučaju, da v najkrajšem času ne dobi \$25, bo moral zapuščen Peter odjadrati nazaj v staro domovino.

Nadalje se nahaja na Ellis Islandu mlada, krasna šestnajstletna nevesta Irma Sebo. Sem je prišla s 33-letnim Ivanom Konyarom, ki je baje dober znanec njenih starišev. Najmlajša nevestica, kar jih je bilo kedaj na otoku solza, hrepeni po bodočem soprogu Stefanu Kusteru, farmerju v Louisville, Ky. Kustera je zdaj videl Irma, ko je bila stara štiri leta. Sedaj po preteku dvanajstih let se je spomnil lepega otroka v domovini in pisal njem starišem, da bi jo rad vzel za ženo, kar so oni tudi dovolili. Nevestica se je podala na pot, toda naseljniški uradniki so ji nenadoma prekržili vse račune. Zenin bo seveda moral priti v New York in se žnjo poročiti na Ellis Islandu, če jo bo hotel imeti.

Ogrska družba se je zavzela za 16-letno Marijo Pataki, ki je zastoj čakala na svojo teto Marijo Hornek, stanujočo nekje v New Yorku. Družbin zastopnik jo je spravil v Ogrsko hišo.

Odritelji Amerike.

Kitajci so bili že dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Stari spomeniki.

Med sedanji ameriški prebivalci jih je le malo, ki se zanimajo za svojo novo domovino. To se pravi, zanimajo se za vsakdanje dogodke, melo kedo pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mneneju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditve nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopali arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci že dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis o teh velezanimih odkritjih najdejo čitatelji v letošnjem "Slovensko-Amerikanskem Koledarju", ki obsega razen poljudno pisanih znanstvenih razprav tudi veliko lepih povesti in precej kratkočasnic s slikami. Naročajte ga, dokler ga je kaj v zalogi. Cena samo 25 centov. Še danes pišite nanj na naslov:

SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 Cortlandt Str. New York City.

Veščanski požar.

St. Louis, Mo., 2. marca. — Danes zjutraj je upepelil ogenj štrnadstropno poslopje in velikansko zalogo trdike L. P. Aloe Optical Co. na cesti Olive ter znatno poškodoval poslopja in blagovne zaloge trdike Aleksander Koehler Fur & Hat Comp. in Judge & Ralph Drug Co. Skupno škoda se ceni na \$250,000.

Majors Koehler pred vojnim sodiščem.

New London, Conn., 2. marca. Danes se je začela pred vojnim sodiščem obravnava proti majorju Benjaminu Koehleru, kojega toži poročnik C. M. Steese. Obravnava je tajna. Major se bo moral zagovarjati zaradi goljufije.

Orgije v jetnišnici. Obdolženi uslužbenci.

Dve ženski sta s prisego potrdili, da so ju s privoljenjem paznikov jetniki posilili.

FOTOGRAFIJE.

Kaznjenci so uživali neomejeno prostost. 20 let ječe. Grozne izpovedbe.

V Mineola, L. I. se bo začela danes obravnava, ki bo jasno pokazala, kakšne svinjarije se gode po nekaterih jetnišnicah. Državni pravdnik Louis I. Smith ima v rokah zaprisežene izjave dveh bivših jetnic Annie Quinn in Laure Mayer. Zadnja je izpovedala, da je bila leta 1913 zaprta v okrajni jetnišnici. Uradniki in pazniki so dajali kaznjencem opojne pijače, kateri so na to z njihovim dovoljenjem oskrnjevali zaprte ženske. Lauro Mayer je Rufus Rodes, brat nekoga paznika golo fotografiral in razdelil slike med kaznjence. Uradniki so razentega obdolžili, da so dovoljevali jetnikom obiskovati gostilne, plesišča in kinematografe. Seveda sta pri vsem tem igrala graft in denar glavno vlogo.

Laura Mayer, dvaindvajset let stara, lepa mulatinja, je bila zaprta zaradi zlorabe pošte. Državnemu pravdniku je rekla, da jo je prvi posilil warden Box v navzočnosti dveh paznikov. Najprej so jo napojili s pivom in zganjem, vsled česar je padla v nezavest in se ne ve celega dogodka spominjati. Drugi dan so jo na hodniku v prisotnosti matere nago fotografirali. 27-letni Annie Quinn so dali pazniki precej denarja, jo zaprli k nekemu točkemu v ječo, kateri jo je po dolgem boju vrzel na tla in posilil. Ko se je zavedla, je ležala čisto gola na postelji.

Warden in pazniki odločno zatrjujejo, da je vse le izmišljotina. Koliko je resnice na tem, bo seveda dognala preiskava. Za tak zločin določa zakon najmanj 20 let ječe.

Neurje in požar.

Baltimore, Md., 2. marca. — Silen vihar je zagospodaril zadnjo noč in divjal danes cel dan v Baltimore in njegovi okolici. Šele proti večeru se je polegel nekoliko. Iz vseh mestnih okrajev prihajajo poročila o velikanskih poškodovanjih. Zvonik protestantske episkopalne cerkve Mont-Calvary na voglu cest Madison in Eutaw se je podrl ter se zrušil z groznim trusem na zadnje imenovano cesto. Po lišah na terasi Hamilton, na nasprotni strani ceste Eutaw, so popokala vsa okna, in streho prav tik cerkve stojičega župnišča je odnesel vihar raz hiše. Po celem mestu je metal silni orkan strehe raz hiš in izveske tamošnjih trdk na ceste. Tisoči oken so razdrobljeni in polomljeni.

Ko je divjal orkan najhuje, je izbruhnil ogenj, kateri je upepelil lutorsko reformacijsko cerkev na voglu cest Lauvale in Caroline. Ta hram je stal sredi gosto objudenega mestnega okraja, in mnogo ljudi je izbežalo le napol obledenih iz strahu pred ognjem iz svojih stanovanj na cesto, koder so bežali razvijajući vetrovi. V predmestju Canton sta zgoreli dve skladišči Canton Distilleries Company; okoli 1000 sodov žganja je bilo uničenih ob tej priliki in škoda se ceni na \$100,000.

Redka prilika.

Najlepša prilika se nudi sedaj rojakom za potovanje v staro domovino, ker so vse parobrodne družbe znatno znižale cene prevoznih listkov. Sedaj se lahko \$22.00 vsaki progi ZA SAMA \$32.00—\$35.00 PREKO MORJA. Pišite nam glede kretanja parnikov takoj; kajti te ugodne cene so veljavne samo za nekaj časa.

Proti tobačnemu trustu. Kralj in sufragetke.

Stari vrtislavski knezoškof, kardinal dr. Georg pl. Kopp, leži smrtno nevarno bolan.

V AGONIJI.

Hčerki kot tožiteljici svojega očeta. Angleški kralj bo odgovoril Pankhurstovi.

Bremen, Nemčija, 2. marca. — Kot protest proti naglo rastočemu anglo-amerikemu tobačnemu trustu v Nemčiji, se je danes vršil na tujakunji borzi velik shod, katerega so se udeležili vsi, ki imajo opraviti s prodajo tobaka. Govorili so delegatje tobačnih organizacij iz Draždan in iz Hamburga. Sprejeto je bilo več resolucij, v katerih se označuje trust kot veliko nevarnost za nemško tobačno industrijo.

London, Anglija, 2. marca. — Gospa Dacre Fox, znana voditeljica sufragetk je izjavila danes na nekem shodu, da je oddala pismo, katerega je pisala Emmeline Pankhurst kralju v Buckingham palačo. Pismo je dobil v roke kraljev privatni tajnik, in sedaj vse čaka napeto na odgovor. Pankhurstovka je naprosila kralja, da naj sprejme v adviceni deputacijo sufragetk.

Vrtislava, 2. marca. — Sem je dospelo poročilo, da je nevarno zbolel kardinal dr. Georg pl. Kopp, knezoškof vrtislavski. Sedaj leži že baje v agoniji. Iz zdravniškega buletina je razvidno, da boleha na vnetju možganske mrene, kar pomenja za staro človeka neizogibno smrt.

Lewes, Anglija, 2. marca. — Državno pravdnštvo je vložilo tožbo proti Love Elliot, ki je bil svoj čas v New Yorku. Naznanili sta ga dve njegovi hčerki, ki sta stanovali pri njem. Baje je z njima nemoralno postopala. Zagovarjati se bo moral pred veliko poroto.

Tri starke in deček žrtve požara.

Berlin, Nemčija, 2. marca. — Zelo obžalovanja vredna in grozovita katastrofa divjajočega požara se je pripetila v vasi Heubude na zahodnem Pruskem. V tamošnji občini je izbruhnil požar. Radi silno močnega vetra se je razširil ogenj s tako strašnim naglico, da je bilo v par minutah vse poslopje v objemu požrešnega plamena, in v kratkem času je bila cela ubožnica popolnoma upepeljena.

Vkljub silnim naporom in prizadevanjem požarne brambe in drugih ljudi se ni moglo rešiti treh vdovljenih ženskih, in skupni starosti čez osemdeset let in enega dečka. Plameni so jih požrli. Njihova ožgana trupla se je našlo pozneje med razvalinami.

Arretirani slepar.

Policija je arretirala Alfreda Brissolda s št. 507. zap. 26. ulica, New York, ker je osleparil veliko število kuharjev, ki so bili brez službe. Izdajal se je za agenta in zahteval od vsakega po \$5, češ, da jim bo preskrbel službo. Kakih dvanajst mu je sedlo na limanice. Pridržali so ga pod varščino \$500.

Iz Avstro-Ogrske. Nemiri v državnem zboru.

Poslanec Geza Polonyi je odločno obsojal atentatorje, ki so po njegovem mnenju Rumuni.

DVOBOJI.

Policija ni smela posredovati. — Sporazum med Čehi in Nemci ne bo še tako hitro dosežen.

Budimpešta, Ogrsko, 2. marca. Takoj po otvoritvi današnje seje državnega zbora je predlagal predsednik, da naj se vzamejo podrobnosti o atentatu na grško-katoliškega škofa protokolično naznanje in da naj se izreče sozhalje sorodnikom ponesrečenih. Geza pl. Polonyi je svetoval, da bi se zapisala v protokol tudi imena žrtve, koje je zahtevala ta grozna katastrofa. Proti koncu je izjavil, da se nahajajo atentatorji v vrstah rumunskih prenapetžev.

Takoj nato je vstal Rumun Wayda in rekel, da je tako govorjenje čisto navadno in podlo obrekovanje. — Če nam očitate kaj takega — je kričal — sam prisiljen povedati, da so ljudje, ki sedijo ob Polonyi-jevi strani, še veliko bolj podli kot so atentatorji.

Komaj je spregovoril te besede, je nastal v dvorani grozen hrup. Po dolgi debati je bil slednjič vendarle sprejet Polonyi-jev predlog. Kot je bilo že poročano, se je vršil 26. feb. v neki debrecziški kavarni dvoboj. Temu dvoboju so sledili še trije drugi. Stotnik Doemeter se je dvobojeval z inženirjem Sabay-em, Sabay s poročnikom Padilezem in zopet Doemeter z inženirjem Engel Mayerjem. Vsi so več ali manj ranjeni. S početka je hotela nekaj policija posredovati vmes, toda stotnik Nagy, reditelj dvobojev, je vsako posredovanje odklonil.

Dunaj, Avstrija, 2. marca. — Nemški radikali so sklenili, da se ne bodo več udeleževali pogajanj s Čehi. Ostale stranke zavzemajo isto stališče kot dosedaj, toda pot do popolnega kompromisa je še dolga.

Mirovna pogodba s Paraguayem.

Washington, D. C., 2. marca. — Državni tajnik Bryan in poslanik Velasquez iz republike Paraguay sta danes sklenila, da se razsodiščna pogodba med obema državama za pet let podaljša.

Denarje v staro domovino.

K.		K.	
\$	1000	\$	1000
5.000	1.10	130.000	26.65
10.000	2.15	140.000	28.70
15.000	3.15	150.000	30.75
20.000	4.20	160.000	32.80
25.000	5.20	170.000	34.85
30.000	6.25	180.000	36.90
35.000	7.30	190.000	38.95
40.000	8.30	200.000	41.00
45.000	9.35	250.000	51.25
50.000	10.35	300.000	61.50
55.000	11.35	350.000	71.75
60.000	12.40	400.000	82.00
65.000	13.40	450.000	92.25
70.000	14.45	500.000	102.50
75.000	15.45	600.000	123.00
80.000	16.50	700.000	143.50
85.000	17.50	800.000	164.00
90.000	18.50	900.000	184.50
100.000	20.50	1000.000	204.00
110.000	22.55	2000.000	408.00
120.000	24.60	5000.000	1018.00

Poštarina je všteta pri teh evah. Doma se nakasane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljave raspešilja na sadnje pošte e. k. poštna hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času. Denarje nam poslati je najprej hitreje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft. FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St. New York, N. Y. 6164 St. Clair Avenue, N. E. Washington, D. C.

GLAS NARODA

(Slovenic Daily) Owned and published by the Slovenic Publishing Co. (a corporation) FRANK SAKSER, President. JANKO PLESKO, Secretary. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Table with subscription rates: Za celo leto velja list za Ameriko in Canada \$3.00, po leta 1.50, leto za mesto New York 4.00, leto za mesto New York 2.00, Evropa za vse leto 4.50, po leta 2.25, četrtleta 1.70.

GLAS NARODA izhaja vsak dan izvenredno nedelje in praznikov.

GLAS NARODA ("Voice of the People") issued every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement. Dopisil brez podpisa in osebnosti se ne priobčinja.

Denar naj se blagovito pošiljati po Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov: GLAS NARODA

82 Cortlandt St., New York City.

Telephone 4687 Cortlandt.

Demonstracija Industrial Workers.

Brezposelnost sedanjega časa je napotila zvezo Industrial Workers of the World, da je na demonstrativni način izbrala situacijo v svoje lastne namene. Priredila je demonstrativne obhode od pacifične obali do zveznega glavnega mesta in parade brezposelnih pod vodstvom Industrial Workers of the World so postale v vseh mestih navadna prikazen. V New Yorku samem je bilo manj opaziti o teh demonstracijah, čeravno je bilo čutilo vpliv gibanja v tem, da se je naskočilo cerkve in druga javna poslopja v svrhu, da se dobi prenočišča.

V tem slučaju se gre za stvar, kjer pride v poštev čuvstvo. Ne sme se pa pri tem pozabiti stvarnih podatkov. Naj je umeševanje policijske oblasti v drugih slučajih, ko se gre za socialna zla in nedostatkate ter nastanajo iz tega neprilike, neprimerno, je vendar povsem pravilno, da se končajo demonstracije, ki so nastale v tem slučaju, ker bi lahko zavzele druge slučaje, ki bi ogrožale javni mir in red. Prošnja, da se spravi koga pod streho, izgubi svojo upravičenost v tem trenutku ko prične dotični s grožnjami. Tem bolj nedopustno pa je, ako se zberejo množice ter groze, da bodo izvršile to ali ono dejanje. Napačna sentimentaliteta v tem slučaju bi ne bila na mestu ter je povsem nedopustno, da bi se pripuščalo taka dejanja ali se celo prigovarjalo k njim.

Ako je zavzela brezposelnost take dimenzije, se mora temu od pomoči, in sicer brez odloga. Demonstracije za odpravo brezposelnosti pa se izrablja za agitacijo in ta agitacija izhaja od ljudi, katerim je prav malo mar, ali so ljudje zaposleni ali ne. V času, ko se je priredilo demonstracije proti neki cerkvi na istočni strani v New Yorku, je bilo v mestnem prenočišču dosti prostora za vse ljudi, ki so priredili demonstracijo. Ako bi se šlo prirediteljem demonstracije resnično za to, da preskrbe brezposelnim prenočišča, bi se obrnili na občinsko prenočišče. Pravi namen teh demonstracij pa je, da se hujska proti obstoječim razmeram, do čim je odpravljen obstoječe bode le stranska stvar.

Pa naj je stvar kakor hoče: Dogodki zadnjega časa so pokazali, da se ni niti od daleč in niti primeroma skrbelo za to, da se pomore najubožnejšim med ubogimi, ki občutijo bolj kot drugi neprilike vremena.

Buski mornarji v morje svojega tovariša.

V Sirakuzi so vrgli ruski mornarji v ruske oklopnice "Oleg" v morje nekega ruskega mornarja. Moza, ki je nevarno ranjen, je potegnil neki laški mornariški častnik iz morja.

Dopisi.

Joliet, Ill. — Po dolgotrajni bolezi je nemila smrt pobrala iz naše srede rojaka Josipa Mausera. Pokojnik je bil gostilničar in večletni član društva sv. Frančiška Saleškega št. 29 K. S. K. J. Tukaj zapuščata bolnega očeta, mater in sestro vdovo Grčar, katere soprog je prejšnje leto padel z okna in se ubil. Družina Mauser ima tukaj pet hiš, toda smrt ne gleda ne na reveža, ne na bogatino. Rojaki, ki še niste pri nobenem društvu, pristopajte, ker nič ne ve, kje ga čaka nesreča. Pogreba se bo gotovo udeležilo veliko število rojakov in društvo sv. Frančiška. Pokopali ga bodo na slovenskem pokopališču. Bodi mu lahka tuja zemlja! — Tem potom bi naprosil Mike Cegareta, da naj nam pove, če mu je kaj znano o naših orglah, katere je kupil milijonar Carnegie. Rojaki bi radi slišali "Alelujo", spremljano z orglami, pa kot se vidi ne bo nič. Delavske razmere so slabe. Na pustni večer je priredilo društvo sv. Ivana Krstnika štev. 143 K. S. K. J. maskaradno veselje, katere se je prav dobro obnesla; mask je bilo kakor lista in trave. Pozdrav! — Večletni naročnik.

West Allis, Wis. — Zima gre proti kraju in upati je, da se bo skoraj vzdubila vsa narava in se tudi delavske razmere zboljšale, katere so bile že več mesecev dokaj slabe. V tukajšnji slovenski cerkvi se je 21. febr. poročil rojak Fran Baumholz, rodom iz Bakice v Slavoniji, z zalo 17letno gospodično Kati Novak iz Borovnice na Notranjskem. Svadba se je vršila v prostori g. Fr. Banka, kjer smo se vsi pri kapljicah ječmenoveca izvrstno zabavali in plesali ob dobro ubranih zvokih harmonike, katero je pridno raztezel rojak Fran Brenee iz Waukegan, Ill. Šele v jutranji zarji smo se razšli mirno vsak na svoj dom. Mladima zakonskima želimo kar največ sreče in blagoslova ter obilo medenih tednov v novem stanu. — Eden, ki je samo enkrat plesal z nevesto.

Superior, Wyo. — Redkokedaj pride v javnost kakšen dopis iz naše naselbine, dasi prebiva v nji precejšnje število Slovencev, ki so zaposleni v premogokopih. Delavske razmere so navadne, po zimi se dela pomalee. Solnce ki sije vsaki dan višje na nebu, zatruje, da se bližamo zeleni spomladi in da bo kruta zima morala kmalo vzeti od nas slovo. Pomlad pomeni novo življenje v naravi, pa tudi več dela za delavce-trpince. Na društvem polju dobro napredujemo. Imamo pet različnih društev, ki spadajo k različnim Jednotam in Zvezam. Članom društva sv. Martina št. 83 in članom društva Delavska Turdnjava št. 66 priporočam, da se bolj redno udeležujejo društvenih sej in da naj redno plačujejo mesečni asament. Ako je kdo suspendiran, ga ne suspendira društveni tajnik, ampak se suspendira sam, ker ni plačal asementa. Dne 10. febr. se je ponesrečil rojak John Lazar v D Mine; zlomilo mu je desno nogo. Dva dni pozneje sta se zadušila v ravnostnem premogorju brata Frank in John Pivk. Večkrat sta prosila bossa, da naj napravi tako, da bosta imela več zraka, pa vse zastoj. Ob štirih popoldan sta oddala en strel, nakaž je šel John Pivk zažgat drugi naboj, medpotoma je pa vsled slabega zraka omedlel. Frank mu je šel pomagat, pa tudi njega je zadela ista usoda. Oba sta se zadušila. Frank Pivk je bil član dr. sv. Martina št. 83 in sv. Barbare št. 63, John Pivk pa društva sv. Martina št. 83 in društva Delavska Trdnjava št. 66. Pokojnika zapuščata v starem kraju očeta, mater ter nekaj sester in bratov, tukaj pa zapuščata eden ženo z malim sinkom. Pogreba, ki se je vršil dne 15. febr. na katoliškem pokopališču v bližnjem mestu Rock Springs, se je udeležilo veliko ljudi in vsa društva iz Superior, kakor tudi iz Rock Springs. Bodi jima lahka tuja zemlja! V imenu žalujočih se zahvaljujem darovalcem za krasne vence. Hvala društvom iz Superior in Rock Springs, lepa hvala Frank Taucherju in Johnu Mlakarju za krasna govora v Slovenskem Domu. Pozdrav! — Frank Krashowitz.

Oregon City, Ore. — V tovarni se je ponesrečil rojak Martin Martinjak; zlomil si je nogo in se zdravi v tukajšnji bolnišnici. Ne bom obsojal rojaka, da si je tega sam kriv, ampak krivdo je bolj pripisovati tovarnarjem. Delodajalci, oziroma delovodje se v tej tovarni zelo kruti in neumisljeni proti našim rojakom. Glede rojaka Mihaela Martinjaka ne vem še nič natančneje. Dobro bi bilo, če bi se kapitalistom stopilo malo na prste, da bi ne bilo vedno toliko nesreč, kakor se jih dogaja sedaj. Rojaka Johna Jarea je obiskala gospa Štoklja in mu podarila zalo in krepko hčerko. Starišem in hčerki želimo obilo veselja in sreče. Veseli čas predpust bo vzel čez par dni slovo od nas. Mogoče se naši fantje po Veliki noči bolj potrudijo, saj imamo dve zali in zrela rožiča. Če ne bo drugače, bo treba pisati po Mike Cegareta ali pa po Terbovečevega Toneta. Vem, da je marsikdo radoveden kako se kaj obratuje v Oregon City. Z eno besedo povedano: slabo. Vsako leto se je v tem času prav dobro delalo, letos pa delavce kar na debelo odpuščajo za nedolžen čas. Neozeljen človek prav težko dobi delo. Mogoče nam ljuba spomlad ali gorko poletje kaj boljšega prinese. Sem ne svetujem nikomur hoditi. Kakor hitro se bo obrnilo na bolje, bom že poročal. Člani J. S. K. J. niso prav zelo zadovoljni z novo lestvico, še manj pa, ker je Jednota prevzela vs odgovornost radi plačevanja podpore. Po mojih mislih bo Jednota nazadovala in ne napredovala. O tem sem se bom še enkrat bolj obširneje oglašil, za danes naj pa zadostuje. Pozdrav vsem rojakom, tebi unijski list pa želim obilo napredka. — Mike Stružnik.

Jurkica Agičeva.

Povest. Spisal Kaaver Šandor-Gjalski (Dalja.)

Žunič je odvedel Jurkico v dvorano, kjer so svirali cigani in kjer je vse plesalo v najboljšem razpoloženju. — Ali, velemožni, jaz ne znam plesati povsem dobro, posebno ne valčka, — je rekla Jurkica, katero je jezilo, da uprav Žunič prvi plesal z njo; in faktično se je bala, da ne bo znala plesati, ker se ni nikdar učila. No, Žunič sicer res ni bil kak elegantni plesalec ali plesal je povsem sigurno, pa jej je pokimal v znak, da pojde že. In vneto se je z njo zavrtel po dvorani. Videč Smiljanica, kako stoji pri vratih, je obkrožil se nekolikokrat dvorano, kakor da ne bi hotel, da bi Smiljanica plesal z mladenko. Bil je ves razdražen: ta nežnost, ta divni sklad mladega telesa mu je palil kri, — in plesaje se je imenoval norcem, da ni dospel dotedaj še niti tako daleč, da bi jej povedal, kako silno hrepeni vsaj po enem poljubčku. A Smiljanica, ta slabič, ki mu je duša na jeziku, ta je doživel, da dekle pozablja na ples pa tako dolgo sedi z njim v samotni sobi. Tudi Žunič se je vedno oziral na pristava z neprijateljskim, ljutim, skoro ljubosumnim očesom. Smiljanica je bil v kot in s skrivnimi pogledi neprestano spremljal lepo dekle, ki se je iz rok v roke vedno zibala po dvorani. Tudi njo je vzradostil ples, tudi njo je bilo mило in drago videti, kako gospodje komaj čakajo, da zaplešejo z njo. — Ah, po zvršenem valčku je vsa srečna in zadovoljna pohitela k domači gospej ter jej, kipeča navdušenosti in hvaležnosti, najbolj pa sreče, poljubila lepo roko, gotovo ne vede, zakaj je to storila.

Zabavate se? — in Irma jo je pogladila po licih, ki so žarela vsled razdraženosti in napora. — Drago mi je, — a steli opazili, da je tudi gospa Radmanovičeva vstala in gledala, ko ste plesali s Tonijem? Vi ste jo očarali! Kakka škoda je, da ne bivate pri meni! Potem bi imeli večkrat prilike za sestanke z gospo Radmanovičevno. Pridite k meni na stanovanje. — A kako bi mogla? — No, da! Zakaj ne? Ker Lisicka, — hm, — Z njo ne bi mogla živeti, — vsaj jaz ne. Pa da vam povem. Znete-li, da je, predno sva se poročila, pisala mojemu soprogu anonimno pismo, v katerem mu je poročala, da sem se jaz — Bog si ga vedi, kako — pregrešila s Hanibalom in da sem radi gotovih okoliščin morala na potovanje. Po sreči je moj soprog znal najbolje sam, da je to grozna izmišljotina in kako in kaj je bilo vse tisto razmerje, vse samo nedolžna otroška ljubezen dveh premadrih duš, kajti jaz sama sem mu pripovedovala, da sem ljubila Hanibala.

Jurkica se je prestrašila, čuvši o Lisicki kaj takega. Upadel jej je pogum in zamislila se je kako strašno bi bilo, ako bi se zamerila Lisicki. "In že današnji ples je kriv, da mi je neprijazna", pogodila je dobro Jurkica ter se odločila, da se bo v bodoče izogibala vsaki slični priliki. — Pa, prosim vas, še nekaj. Jeli istina, da ste se ob svojem prihodu čutili tako silno razžaljeni radi onega mojega pisma? Lisicka je pripovedovala povsod, da ste grozovito zmerjali, ker sem bila napisala, da pridite "sans gene" k meni in rekli, da je od moje strani to arogancija! Jurkica se je mogla komaj izvit iz Maleševičkine roke in jo pogledala v čudo. — Pa saj sem znala sama, da niste! — je rekla Irma prej, nego-li je Jurkica zmogla le eno samo besedo.

V tem so začeli cigani svirati nanovo. Žunič se je vstavil pred Jurkico ter jo zaprosil za ples. Nevoljno se mu je naklonila. Po drugi četvrtki, ki jo je plesala s Smiljanico, je bila ura odmor. Družba se je zbrala v dvorani za buffet. Smiljanica je vodil Jurkico pod pazduho še po četvrtki, pa je zato pristopil z njo k večerji. V dvorani se je namerstila že skoraj večina gostov. Sedaj je bilo že vse veselo. Mnogo je k temu doprinesla okoliščina, da niso bile mize podolgovate in spojene, kakor pri banketih, kjer moramo paziti, ob koga in pred kom sedimo, ampak prirejene so bile male okrogle mize, okoli katerih so posedli, kakor je bilo koga volja. Seveda so vseobče veselje povzdignili še silno nakopičeni buffeti in v to svrhu razpostavljene mize, po katerih so se razprostirali čeli kupi vsakojakih najfinjših jedil ter so se vzdigovale cele piramide sampanjskih in inozemskih buteljk. Spočetka so se sukali med gosti služabniki v živreji in belo oblečeni sobarice, ki so vpraševale, česa kedo želi ter pri tem razdeljevali ukusne slikane "menuje" v velikih šopkih evetja. No, Raprecht in njegova družba so brž avidele, da to pojde prepočasno; — vstali so ter si sami denaršali iz buffeta je di in pijace. To je še povečalo veselje in domačnost ter odstranilo vsako prisljenost, ki je vsled isajanja in bogastva svečanosti v prvem hipu težila vse kakor mota. Jurkica je sedela v družbi s Smiljanico, doktorjem, gospo Žuničevno in še nek gospico. Maleševičeva, graščakinja Žunič in neki baron so bili skupaj. Žunič se je zelo jezil, da ni z Jurkico, in vsakotoliko je prišel k njeni mizi, vsakokrat, da povpraša ženo, dali potrebuje česa; v resnici pa je vsakokrat uporabil priliko, da reče Jurkici kaj. Proti Smiljanici se je vedel, kakor da ga ne vidi. Doktorju Glavareviču ni ušlo to izpred oči, pa se je s krohoto nasmejaj. Naposled je Žunič povsem zapustil svoje omizje ter sel k Jurkici. To je bilo navsezadnje edino, kar je Jurkici pokvarilo ono harmonijo zadovoljnosti, s katero je bila napojena nocojšnjega večera.

Na razstanku — ob zori — je premotrila še z enim dolgim pogledom vso dvorano ter se srečno nasmehnila. Celov v postelji že — pri Haramijevih — se jej je še vsa duša topila prelepih spominov. Največ je mislila na povest Hanibalovo — in ta povest jo je delala srečno. (Prido še.)

Osveta Sama.

Črtica. Prisedil G. P.

"Vrag naj vzame ženske in Ruše", je vpil Sam ter postavil kozarec tako trdo na mizo, da je odlezel podstavek. "Se en kozarec, Bessie! Pa prav vročega in sladkega; ne varčaj z rumom! Kot kavčuk so ti Rusi, tako mehki a vendar trdni. In ženske —! Petje je dobro. Grog in whiskey in slične blažnje pijace so še edina resnične stvari na tem polomljenem svetu. Vse drugo naj vzame vrag. — Zakaj sem danes tako iz sebe, hočete vedeti, gospoda? Vidite, jaz ne morem trpeti te proklete hvaležnosti in danes je bil pri meni tak hvaležni človek. Kar o čedil se je hvaležnosti, me povabil; naj bom boter njegovemu prvorojenčku ter se mi pri tem tako srečno režal v obraz, da... Se en kozarec, Bessie!"

Prokleta stvar to, a komična, ako se natančno vzame. Res, zvičaj bi se lahko smeja. Moram vam go povedati, gospodje. Kdor se ne bo konečno prav od sreča smejal, je najpustejši patron med New Yorkom in Friscoem. Pred dvemi, ne, tremi leti sem bil peklensko zaljubljen. Ne reži se mi, Diek, to ni smejna stvar. Tako-le prava ljubezen se zapiši v človeka ter ga premakne kot staro čunjo. Iz najbolj korehjaškega dečka napravim čunjo. — Bila je knjigovodkinja v nekem velikem uradu in jaz sem se spoznal z njo na železnici. Vozila sva se vsaki dan, zjutraj in zvečer, z istim vlakom. Takrat sem bil prav do las vkoven v zlato. Mojo farmo mi je odkupila železnica; tračnice gredo sedaj naravnost skozi mojo hišo, to se pravi, hišo so že davno podrli. — Torej dobro; dobil sem takrat lep kupček denarja, s katerim sem potem v New Yorku srečno operiral na borzi. Bil sem na najboljši poti, da postanem bogat mož. Naj me pri tej prici vzame vrag, ako bi takrat ne prinesel do milijonarja, a deklica — imenovala se je Mary — je rekla: "Ne!" ko sem jo vprašal, ako hoče postati moja žena in pri tem "Ne!" je ostalo. To mi je popolnoma pokvarilo veselje do zbiranja premoženja.

Poznate me ter veste, da ne pripadam k vrsti krotkih. Ko je rekla "ne" in vedno zopet "ne", me je prišla taka jeza, da bi najraje zadavil babnico, ki je ravnila z menoj tako oholo. Prišel sem sam pri sebi, da se naštejem. Poznate me, fantje, ter veste, da tudi držim, ako kaj priščem. Moral sem takrat po opravih preko velike luže. Vrag vedi, kaj najdejo ljudje na stari Evropi. Bil sem vesel, ko sem imel zopet pod nogami parniški krov ter ja dral nazaj proti Ameriki. Tam n ničesar za enega izmed nas. Ime sem vedno občutek kot da se vs norčujejo iz mene ter posmehujejo mojim maniram. No, čeravn ne znam jesti ribe samo z nožen in četudi ne razumem, kako me se sedeti možki cele ure v gledišču ali koncertni dvorani ne da bi le enkrat pljunil na tla, v "business" sem jih ga vendar prekašal. Stavim kaj, da še danes kolnejo, ako se spomnijo kako jih je očiglav stari Sam. Se en kozarec, Bessie!

Pa saj sem hotel govoriti o Mary in kako sem se maščeval nad njo. Prav fin našrt je bil to. Padel mi je naenkrt v glavo ko razsvetljenje od zgoraj. Na Ruskem je bilo, sam Bog ve kje, a nedaleč od meje. Moj avto, — vedel sem ga bil s seboj v Evropo — je vozil čisto počasi, ker se je ravno predelavalo cesto. Delal so kaznjenci, možje v platenih oblekah, z gladko obrvitimi glavami. Stražila sta jih dva naznika. Stari ljudje so bili med kaznjenci in dečki, dečki z miščami in kitami, da bi se jih prav iz arce veselil vsak bokser. Najlepši in najmočnejši pa je bil oni, ki je delal prav na koncu ceste, tam, kjer se je zopet pričenjala gladka cesta. Moj sofer je moral nekaj popravljati na stroju in radi tega smo morali nekaj trenutkov obstati. Izstopil sem ter opazoval dečka. In napol zase, ne da bi kaj mislil pri tem, sem mrmljal: "Če je dečko pameten bo skočil z gora na voz in naj me vzime vrag če ga bode zopet dobil!"

To sem rekel seveda v angleškem jeziku. Naenkrt je odgnil mož glavo ter se ozri vame. Moj Bog! Nikdar bi si ne mislil, da more en sam pogled toliko povedati. Sel sem počasi k vozu. Kjer je sofer ravno dokončal delo ter rekel: "Čuj, Bill, odpri tretjo brzino ter vozi kot da ti je hudič za petami, naj se zgodi za hrbtom kar se hoče." Bill je bil pri kimal in nato je šlo, da smo komaj lovili zrak. Za menoj je počilo; vedel sem, da je paznik streljal. Nisem se ozrl, a kljub temu sem vedel, da čepi za menoj neka di plavalca velikana. Bil je to čez čim in še danes ne vem, zakaj sem ga pravzaprav izvršil. Glavna stvar pa je, da se je posrečil. Dve uri pozneje smo bili že preko meje in čez dva dni smo že pluli po visokem morju.

Dečko mi je razkril svojo povest, čisto nedolžno povest; Tam v Evropi so celo hudodelci sirotje proti nam. Imel je kot kak slušbenec neke banke malo predolge prste in raditoga so ga zašili za dve leti. Cvtilil je kot kak pišček ko je pripovedoval storijo in jaz stavi, kolikor hočete, da ni med nami vsemi, kar nas sedi krog te mize, niti enega, ki bi bil tako pošten kot je bil ta ruski kaznjencec. Tam, na parniku, mi je prišla

ideja za osveto? Ali vam nisem pravil da je bil dečko v resnici lep? Torej, igral sem dobrotnika ter ga pustil priseci, da ne bo nikomur pravil svojih preteklosti, kar je on tudi z največjim veseljem obljubil. Bilo mi je lahko preskrbeti mu mesto in njegov šef mi je še danes hvaležen, kajti človek dela za dva druga.

Vse je prišlo kot sem si želel. Niti on niti ona nista ničesar opazila, da imam jaz svoje prste vmes, da ju premikam sempatja kot premika klovni svoje lesene figure. Skakal bi skoro veselja, ko je prišel k meni ter mi razodel, da ljubi Mary. Ali že slutite, kaj sem nameraval? Prav lopovski sem se veselil, ko bosta skupno stopila pred altar. Izgovoril sem si, da bom poročna priča ter sem si v mislih že sestavil govor, katerega bi naslovil na Mary po poroki: "Mene nisi hotela, sedaj pa le imej tega, hudodelca, tatu in kaznjence!"

Prišlo pa je čisto drugače. Naj vzame vrag vse te tenkočutne Evropejce! Le mislite si, kaj je napravil dečko! Vest ga je pričela peči in tri dni pred poroko je skočil v vodo. Seveda so ga še živga potegnili na suho ter prevedli v bolnico. K njegovi postelji je prišla Mary, je jokala in tulila, da je bilo groza. Ni si mogel več kaj ter ji je vse razkril. Ljub moji prepovedi. In Mary? No, ona je bila takrat zaljubljena ženske ter poleg tega še kos praktične Amerikanke. Poljubila ga je in rekla: "Pusti preteklost pri miru. To so mladostne norosti, o katerih se ne izplača govoriti. In poroka se bo vseeno vršila."

Naj vzame vse skupaj vrag! oraj sem biti priča pri poroki. Lasiravno nisem mogel držati svojega tako lepo zamišljenega govora. Otdedaj me zasledujeta oba z njihovo hvaležnostjo in sedaj naj bom še boter njihovemu otroku! To je povest mojega maščevanja! — Bessie, se en kozarec!"

lali z zobmi, da je pobegnil. Drugi volk se je še nekaj časa branil, pa se je moral tudi on umakniti. Bežec je natelet na 16letnega Vojislava, ki se mu pa ni umaknil, marveč ga je s sekiro mahnil po hrbtu. Kljub hudi rani je volk bežal dalje, 17letna Jelka pa za njim, dokler ga ni došla in ga s koleem pobila na tla. Nato sta brat in sestra volka dobobra pobila. Vojislav je dobil od okrajnega glavarstva nagrado, razen tega pa je dobil tudi precej za kožo.

V Kaliniviku je pa v gozdu divja svinja napadla nekega vojaka 92. pešpolka, ko je sekal drva. Vojak je pa svinjo tako silno in spretno udaril s sekiro po glavi, da je na mestu poginila. Teh-tala je 65 kilogramov in so meso prodali na dražbi za 70 K.

Decro jo je pogodil.

V neki gosposki hiši v Berlinu so radi električne razsvetljave poklicali monterja, ki je prišel z vajencem in začel svoje delo. Medtem je v dotično sobo prišla hišna gospa in vsa prestrašena glasno zaklicala sobarici: "Majka, kaj pa mislite, da ste pustili sebrnino tu ležati, ko imamo vendar delavca v hiši!" Monter je prvi hip presenečen nad tako brezobzirnostjo, potem se pa obrne k vajencu in mu glasno pravi: "Korl, pojdi takoj na hodnik, kjer sem obsevil svojo sukno; vzemi iz nje nro z veržico in pa denarico ter nesí oboje spravit moji ženi. Treba biti previden, ker sva v tuji hiši!"

LISTNICA UREDNIŠTVA.

F. S., Springfield, Mass. — Za trdko Zabkar zadostuje popolnoma naslov: Zabkar, Ljubljana. Tvrda je tako znana, da je vsak obširnejši naslov nepotreben.

ROJAKI, POZOR!

Izvanredno ugodna prilika! Na prodaj je do 15. marca t. l. v St. Jurju pod Kumom pri Radcah na Dolenskem lepo posestvo tik župne cerkve. Posestvo obstoji iz hiše, devet gospodarskih poslopj, popolnoma nove lenice in tehnične za vozove; dalje je več gozda, njiv in dovolj travnikov. Poslopje je vse prenovljeno in v jako dobrem stanju. V hiši ob glavni cesti je že nad 70 let obstoječa ter najbolj obiskana gostilna, trgovina in trafika ter v dobrem prometom na novo vpeljana zaloga piva. V tem kraju se obeta tudi lepa bodočnost, kadar se prične v kratkem obsežni rudokop bakrene rude. Komur je ta kraj znan in ima veselje do obrti, naj ne zamudi te lepe prilike. Cena je izredno nizka. Nekaj kupnine ostane lahko vključene na posestvu. — Natančnejša pojasnila daje: IVAN ZUPAN, 82 Cortlandt St., New York City. (28-2-33)

To in ono.

Roparski napad na železnici.

Na poštini vlak železnice Košice—Oderberg je bil izvršen drzen roparski napad. Storiča sta bila 21letni pisar postaje Kármv Florijan Slivka in njegov 22letni brat Edvard, ki je bil skladnik v isti postaji. Oba sta vedela, da pripelje poštini vlak iz Budapešte plačo za uslužbenca na avstrijski progi košičko-oderberške železnice v znesku 175.000 K. Oba sta odšla v Čaco (Trenčinski komitat, Slovaško), sedla na vlak in potem vdrila v poštini voz, kjer sta streljala na poštnega sprevednika. Ta je še lahko potegnil signal za silo in vlak se je ustavil. Edvard Slivka, ki se ni več mogel rešiti, se je ustrelil. Njegov brat je skočil z vlaka, prišel je pa naravnost delavcem v roke, ki so kitali sneg, pa so ga takoj prijeli. Odpejali so ga v Tešin v avstr. Sleziji in izročili okrožnemu sodišču. Stanje poštnega sprevednika je zelo kritično.

Na progi Fingerbrücken-Saarbrücken na Nenskem je bil osebnih vlak nenadoma ustavljen s signalom za silo. Uslužbenec so videli, da je neznan mož nenadoma skočil z vlaka in izginil v bližnjem lesu. Preiskali so vlak in našli v drugem razredu človeka, ki je imel na levi strani prs več strelcev. Listnica in denarnica sta mu bili ugrabljeni.

Železno blagajno so ukradli.

V Frankenmarktu na Zgoranjem Avstrijskem so izvršili tatovi v občinski pisarni prav drzno tatvino. Ponoči so ukradli iz pisarne železno Wertheimerovo in jo odpejali na saneh. V blagajni so bili vrednostni papirji in hrnilnice knjižice v vrednosti nad 100.000 K in 1000 K gotovine. Za zasledovanje tatov so poklicali policijskega psa iz Welsa, ki je sledil za samni približno 6 kilometrov v gozd. Pod grmovjem so res našli blagajno. Sani so se tatovom zlomile in ker niso mogli hitro dobiti drugih, so skrili blagajno. Preden so jo pa še odpejali, je izšlel pes skrivališče. O tatovih nimajo nobenega sledu.

Divje zveri v Bosni.

V Nevesinju sta dva volka napadla čredo, ki jo je varoval 16letni Vojislav Milčević s svojo 17letno sestro Jelko. Nad volka je planilo pet ovčarskih psov, ki so enega volka kmalu tako obde-

lali z zobmi, da je pobegnil. Drugi volk se je še nekaj časa branil, pa se je moral tudi on umakniti. Bežec je natelet na 16letnega Vojislava, ki se mu pa ni umaknil, marveč ga je s sekiro mahnil po hrbtu. Kljub hudi rani je volk bežal dalje, 17letna Jelka pa za njim, dokler ga ni došla in ga s koleem pobila na tla. Nato sta brat in sestra volka dobobra pobila. Vojislav je dobil od okrajnega glavarstva nagrado, razen tega pa je dobil tudi precej za kožo.

V Kaliniviku je pa v gozdu divja svinja napadla nekega vojaka 92. pešpolka, ko je sekal drva. Vojak je pa svinjo tako silno in spretno udaril s sekiro po glavi, da je na mestu poginila. Teh-tala je 65 kilogramov in so meso prodali na dražbi za 70 K.

Decro jo je pogodil.

V neki gosposki hiši v Berlinu so radi električne razsvetljave poklicali monterja, ki je prišel z vajencem in začel svoje delo. Medtem je v dotično sobo prišla hišna gospa in vsa prestrašena glasno zaklicala sobarici: "Majka, kaj pa mislite, da ste pustili sebrnino tu ležati, ko imamo vendar delavca v hiši!" Monter je prvi hip presenečen nad tako brezobzirnostjo, potem se pa obrne k vajencu in mu glasno pravi: "Korl, pojdi takoj na hodnik, kjer sem obsevil svojo sukno; vzemi iz nje nro z veržico in pa denarico ter nesí oboje spravit moji ženi. Treba biti previden, ker sva v tuji hiši!"

LISTNICA UREDNIŠTVA.

F. S., Springfield, Mass. — Za trdko Zabkar zadostuje popolnoma naslov: Zabkar, Ljubljana. Tvrda je tako znana, da je vsak obširnejši naslov nepotreben.

ROJAKI, POZOR!

Izvanredno ugodna prilika! Na prodaj je do 15. marca t. l. v St. Jurju pod Kumom pri Radcah na Dolenskem lepo posestvo tik župne cerkve. Posestvo obstoji iz hiše, devet gospodarskih poslopj, popolnoma nove lenice in tehnične za vozove; dalje je več gozda, njiv in dovolj travnikov. Poslopje je vse prenovljeno in v jako dobrem stanju. V hiši ob glavni cesti je že nad 70 let obstoječa ter najbolj obiskana gostilna, trgovina in trafika ter v dobrem prometom na novo vpeljana zaloga piva. V tem kraju se obeta tudi lepa bodočnost, kadar se prične v kratkem obsežni rudokop bakrene rude. Komur je ta kraj znan in ima veselje do obrti, naj ne zamudi te lepe prilike. Cena je izredno nizka. Nekaj kupnine ostane lahko vključene na posestvu. — Natančnejša pojasnila daje: IVAN ZUPAN, 82 Cortlandt St., New York City. (28-2-33)

To in ono.

Roparski napad na železnici.

Na poštini vlak železnice Košice—Oderberg je bil izvršen drzen roparski napad. Storiča sta bila 21letni pisar postaje Kármv Florijan Slivka in njegov 22letni brat Edvard, ki je bil skladnik v isti postaji. Oba sta vedela, da pripelje poštini vlak iz Budapešte plačo za uslužbenca na avstrijski progi košičko-oderberške železnice v znesku 175.000 K. Oba sta odšla v Čaco (Trenčinski komitat, Slovaško), sedla na vlak in potem vdrila v poštini voz, kjer sta streljala na poštnega sprevednika. Ta je še lahko potegnil signal za silo in vlak se je ustavil. Edvard Slivka, ki se ni več mogel rešiti, se je ustrelil. Njegov brat je skočil z vlaka, prišel je pa naravnost delavcem v roke, ki so kitali sneg, pa so ga takoj prijeli. Odpejali so ga v Tešin v avstr. Sleziji in izročili okrožnemu sodišču. Stanje poštnega sprevednika je zelo kritično.

Na progi Fingerbrücken-Saarbrücken na Nenskem je bil osebnih vlak nenadoma ustavljen s signalom za silo. Uslužbenec so videli, da je neznan mož nenadoma skočil z vlaka

Polkovnik Boris pl. Maholski.

Za "Glas Naroda" priredil Anton Šabec, Barbeton, O.

Ko je pri premirju v vojni med Rusijo in Japonsko, del ranjenih častnikov in moštva dobil dovoljenje, da se lahko podajo na dopust v svojo domovino, jih je bilo mnogo, katere so svoji v domovini zamenjali pričakovali. Obležali so na samotnih poljih Mandžurije, ali pa v globočini morja pred Port Arturjem. Soproga stotnika Borisa pl. Maholskija je dobila približno pred enim mesecem naznanilo smrti svojega moža. V nekem zadnjem boju je bil težko ranjen ter je gotovo podlegel ranam, predno se ga je posrečilo prenesti v vojni lazaret.

V naznanilu ni bilo nič natančnejših podatkov. Bil je enostavno proglašeno mrtvim. Soproga stotnika, priznana lepota iz Petrograda, je bila radi smrti svojega moža nevtolajljiva. Živela je žnjim v najboljših odnosih, in njun zakon je veljal kot eden najsrečnejših ruskega glavnega mesta, kar gotovo ni vsakdanja prikazen, če se pomisli, da je bila soproga stotnika pl. Maholskija, kot že omenjeno, izvanredna krasotica. Na tudi on je bil za lepega moža. Povisan je velj v polkovnika, in naznanilo o temu imenovanju je dobila baronica istočasno z obvestilom njegove smrti.

To se je dogodilo približno 8-9 mesecev pred sklenitvijo miru. Gospa pl. Maholski je začela nositi žalno obleko.

Rusija in Japonska sta sklenili mir in armada se je vračala poasi in v posameznih vojih v svoje domače garnizije. Nekega dne je sedela baronica pl. Maholski v malem salonu svoje palače v Petrogradu in čitala nek francoski roman. Od časa do časa so ji uhajali pogledi čez knjigo na nasprotni steni višee slike in skozi okno. Naenkrat se zaslišijo tih koraki, v salon stopi sobarica ter jej na srebrnem krožniku poda vizitko. Gospa pl. Maholski je strmel na posetnico z izrazom največje groze.

Na posetnici je stalo: "Boris pl. Maholski, polkovnik I. donskega koznakega polka."

"To je slaba šala!" je polglasno vzkliznila in se obrnila k služkinji.

"Peljite gospoda v sprejemno sobo, pridem takoj!" Nikakor ni mogla zapopasti, kaj naj pomeni posetnica, ter kdo se je drznil napraviti tako šalo. Počasi je šla proti sprejemni sobi, odprla vrata in obstala na pragu. Za trenutek se je vjel njen pogled s pogledom gosta. Potem je obledela, njene roke so iskale opore, končno je pa omahnila na tla.

"Boris", je zamrmrala s pridruženim glasom.

Mož je priskočil k njej ter nezavestno prestregel s svojimi rokami. Pozvonil je in vstopil je dolgoletni komorni strežaj. Komaj je zagledal svojega gospoda, je z vzklikom veselja pohitel k njemu, padel pred njim na kolena ter mu poljubil roko. Polkovnik je na kratko ukazal prinesiti vode in žganja, s katerim je drgnil nezavestni čelo in senci, dokler ni odprla oči.

Polkovnik je razumel njene občutke, objel jo je, ter poljubil na ustne. Ona se je strasila. Bilo je, kot bi jo poljubil mrtvec. Končno je vendar spregovorila: "Boris, ali je mogoče da si v resnici ti ali je samo moja domišljija?"

Boris se je nežno nagnil čez svojo ženo, katera ni imela toliko moči, da bi stala na nogah. Položil jo je na divan, ter se vsedel poleg nje.

la zastava, me je zadela krogla v prsi in zgrudil sem se, kakor mrtve na tla. Kaj se je pozneje zgodilo, ne vem."

"Pravili so mi", je odgovorila Natuška, "da se je tvoj zvesti sluga Ivan sklonil čez tebe, preiskal tvojo rano in videl, da je smrtna. Takoj potem so odpeljali Japonci vse moštvo v jetništvo."

"Jaz sam", je prekinil polkovnik svojo ženo, "sem bil prepeljan v japonski vojni lazaret. Niti pojma nisem imel, da me je ruska vlada proglašila mrtvim. V moji stotniji je služil nek mlad častnik, kateri mi je bil zelo podoben, ki je pa padel v boju. Mislim, da so me s tem častnikom zamenjali, ter me nato proglašili mrtvim. V nekem ruskem častniku, katerega sem pred nekaj tedni slučajno dobil v roke, sem videl tozadevno poročilo."

"Toda kako je bilo mogoče", je odvrnila njegova soproga, "do mi nisi poslal niti najmanjše vesti o sebi?"

"Od začetka", je odvrnil polkovnik, je bilo popolnoma nemogoče. Bil sem težko ranjen in visel več tednov med življenjem in smrtjo. Razentega sem imel tudi hudo mrzlico. Ko sem vendar nekoliko okreval in ti hotel pisati, da sem še pri življenju, je odšla ravno zadnja pošta na Rusko, nam jetnikom pa ni bilo dovoljeno več kot enkrat na mesec pošiljati poročila v domovino. Na nekem utrjenem kraju, v bližini kitajske meje, smo se morali radi slabega vremena več dni postaviti. Dobil sem stanovanje v neki malej hiši, katera je imela samo eno nadstropje in podstrešje. Razen mene so bili v hiši še trije drugi častniki. Pred vratmi je bila japonska straža in okrog hiše je pa taborila četa, katera nas je spremljala. Odkar sem dobil nekoliko moči in zdravja, sem vedno mislil na — beg. Na vsak način sem hotel ubežati, ter se vrniti k svojemu polku. Čakal sem samo ugodne prilike. Nudila se mi je še dotični dan. Opazil sem, da bi ne bilo težko skozi podstrešje vdrjeti v sosednjo hišo. Poleg sosednje hiše je bilo veliko drevo, kojega veje so se raztezale čez streho. Ako bi se mi posrečilo doseči to drevo, bi splezal raz nje in se skril v grmičevje. Rečeno, storjeno! Po potu, katerega sem ti opisal, sem dospel do grmovja in se v verstvu njegove sence srečno priplazil skozi japonske straže. Ko sem bliskovito pretelkal malo planoto, sem dospel do reke. Tekel sem ob strugi, ter slednjič našel cesto. Naenkrat sem zaslišal, da je v japonskem taborišču počil alarmni strel, ter takoj nato začel konjsko peketanje. Cel prostor so preiskali, toda našli me niso. Vojaki so se vrnili nazaj v tabor, jaz pa sem ostal tisto noč v svojem skrivališču. Naslednje jutro sem nadaljeval svoje potovanje. Hranil sem se samo z malinami. Ker sem imel nekoliko denarja, se mi je posrečilo drugi dan kupiti od domačinov puško in streljivo, tako da sem bil na dolgem ter nevarnem potu vsaj z najpotrebnejšim preskrbljen. Moje podvzetje, ni bila nobena malenkost. Namenil sem se iti čez provinco Šanking v Mandžurijo k svojemu polku, toda že po enodnevnem potovanju sem sprevi-del, da mi od Japoncev preti vedno večja nevarnost. Zavil sem toraj bolj proti jugu in sklenil potovati po Mongoliji v velikem loku proti domovini. Posrečilo se mi je, kakor sem tudi upal, po tridnevnem potovanju dobiti kovanja. Predaleč bi zašel, ako bi ti hotel opisovati vse moje doživljanje na tej jezi skozi najbolj divji del Azije. Omenim le, da sem v smrtnih nevarnostih preplezal Chingha gorovja in dospel v neskončno veliko puščavo. Bil sem v Mongoliji, in kar je najboljšje, še precej varen pred svojimi sovražniki. Ušel sem jetništvu, toda preti mi je druga smrt. Ker sem bil brez vsakega zemljevida, se nisem mogel orientirati, kje se nahajam.

Ko sem jahal v neko nižavo, sem zagledal pred seboj v žarkih jutranjega solnca veliko peščeno morje — puščavo Gobi. Koliko sem pretrpel v tej puščavi, ne morem popisati. Enkrat sem vsled slabosti in žeje, obležal s konjem vred v puščavi, toda rešila me je neka karavana.

Nadaljeval sem svojo ježo, in zašel proti jugu, kjer so me napadle kitajske roparske čete. Zavlekle so me v notranjost Kitajske, in ko se mi je končno posrečilo ubežati, so me na tibetanski meji znova vjeli. Slednjič sem prepotaval Himalajo, ter dospel v Indijo.

Tam so me končno angleški častniki preskrbeli s potrebnimi denarnimi sredstvi, da sem mogel po najkrajšem potu potovati v domovino. Toraj sedaj sem tukaj, da zopet prevzamem svojo posest, svojo hišo, zemljišča ter — pristavil je nežno — svojo ljubo ženko."

Natuška je svojega soproga navidezno pazljivo poslušala in strmel v kot. Končno je rekla: "Boris pl. Maholski, ali kakor se že imenujete, — imela som soproga, katerega sem ljubila. Toda ta mož je sedaj mrtvec, padel je, ter je pokopan v Mandžuriji. Vse vesti to potrjujejo. Jaz sem vdova ter mi je žal, da sem vam v prvem hipnem razburjenju, videč Vašo čudovito podobnost z mojim soprogom dovolila pripovedovati svoje pustolovske bajke. Prosim Vas torej, zapustite me takoj, ter ne prikažite se več v hiši mojega umrlega soproga. Ako takoj ne ubogate, poklicala bom na pomoč policijo, kajti Vi ste neavaden pustolovec in slepar."

Natuška je odstopila par korakov od svojega moža in obstala je v temnem kotu sobe, tako da ni mogel videti njenega obraza. Samo črnozračne oči so se svetile v bledem obličju.

Polkovnik se je pri prvih besedah nemo odmaknil nazaj. Pri zadnji grozni žaljivki, katero mu je zabrusila v obraz, se je opotekel. Za trenutek je vladala v sobi grozna tišina, nakar je pa planil mož par korakov naprej, padel pred ženo na kolena, ter z tresočimi rokami objel njeno telo.

"Natuška", je zaklical, "kakšna blaznost govori iz tebe! Ali je mogoče, da si tako zaslepljena? Ali sem se tako zelo spremenil? Prisegam ti, Natuška, vsaka mojih besed je resnična! Jaz sem Boris in nihče drugi. Ali je mogoče, da me žena, s katero sem živela dolga leta v slogi in ljubezni, sedaj noče poznati?"

Natuška se ni ganila. Le njene bele z prstani okrašene roke so se poskušale odstraniti njegovega objema. Zmajala je z glavo, rekoč: "Ne poznam Vas!"

"Toda Natuška", je prišel mož znova, in solze so mu stopile v oči, "pomisli vendar nazaj! Vprašaj, skušaj me! Vse, kar se je v najinem življenju važnejšega prigodilo, ti hočem povedati. Vem, da sem se zelo spremenil. Moj, prej gladki obraz je sedaj obrašen z brado, moja lica so upadla, moje telo je vsled napora in pomanjkanja snujšano, oči so izgubile svoj sijaj. Jaz nisem več oni Boris, kateri je odšel od tebe. Toda, Natuška, ali so te spremembe zamogle zbrisati moje poteze ter me tako predrugačiti, da me lastna žena ne spozna? Natuška, prosim te, poglej me, skušaj me!"

Žena je ostala nema. Naenkrat ga je prijel za ramo ter z vso močjo sunila prosečega nazaj.

"Nikdar, Boris pl. Maholski, ali kakor se že imenujete, je zaklicala, "jaz Vas ne poznam! Niti ena poteza Vašega obraza, me ne spominja na mojega umrlega moža. Radi Vaše izvanredne zunanje podobnosti, ste se drznili stopiti na mesto mrtvega. Zapustite takoj mojo hišo, zapovem vam še enkrat, ali..." Dalje ni mogla zgovoriti.

Jeza, blaznost in obup, vse to je odsevalo iz oči častnika.

"Ali govori iz tebe blaznost ali zločin?" je zaklicel z groznim glasom. "Jaz Ti bodem dokazal, da sem Boris pl. Maholski, stari Boris — razumeš, kateri se ne hode radi kaprice blazne ženske pustil ruinirati."

Pri teh besedah jo je prijel za zapestje, ter tako stisnil, da se je zgrudila.

V istem trenutku je zgrabila za gumb električnega zvonce, ter pritisnila nanj. Stari komorni strežaj, kateri je služil že deset let v hiši, in hlapec, sta planila s sobarico v sobo.

"Zvežite tega ničvrednega", je zaklicala mlada gospa služabnikom, — "ter vržite ga na cesto! On se je drznil vdreti v hišo plemenitša in se poskušal izdati za mojega moža."

Hlapec je planil na polkovnika, ki je pa menda razpolagal s herkulsko močjo. Z enim samim sunkom je vrgel napadaleca k tlom. Stari sluga je stal nemo ter pogledoval sedaj Natuško, sedaj moža, katerega je takoj spoznal za svojega prejšnjega gospoda.

"Ali je mogoče?" — je mrmral. Natuška je stopila k omari za orožje, ter vzela iz nje nabasan samokres.

"Kaj", je zaklicala s tresočim glasom, "ali je tako daleč prišlo, da se moja lastna služinčad pajdaši z pustolovcem? Zavedam se ti, Ivan, takoj zveži tega moža in ga izroči policiji. Vam pa, moj gospod", je rekla polkovniku, kateri je stal sredi sobe na boj pripravljen, "svetu, da se ne ganete z mesta, sicer Vas ustrelim, kakor divjo, nevarno zver!"

Nastalo je strahovito borenje, toda ko se je stari strežaj, ki je dvanaest let služil pri kozakih, vrgel na polkovnika, se je posrečilo moža premagati in zvezati. Medtem je že s četa odhitela po policijo.

Ko se je jetnik z nečloveško močjo oprostil vezi in hotel planiti na mlado ženo, so stopili v sobo orožniki.

Strel je počil.

Polkovnik se je prijel za levo ramo, ter se opotekel nazaj. Natuška je padel samokres iz rok.

Orožniki zgrabijo očividno blaznega, ga znova zvežejo ter hitro odpeljejo.

Minuto pozneje je vladala grobna tišina v elegantnem salonu. Zunaj so padale na zemljo velike snežinke.

Natuška je stala še vedno na istem mestu, hipoma se je pa pri-

jela za glavo ter se brez moči zgrudila na preprogo. Njene oči so strmele z groznim izrazom na nekaj rudečih kapljice, katere so kanile na dragoeno perzijsko preprogo. Tako je ostala, dokler ni vstopil strežaj ter spoštljivo naznanil:

"Milostljiva, policijski komisar prosi za kratek pogovor!"

Ona je počasi vstala, stopila pred ogledalo, si poravnala obleko, pogladila lase nazaj in rekla: "Naj vstopi!"

Ko je komisar vstopil, je bila zopet ponosna baronica pl. Maholska.

"Gospa baronica", je rekel komisar, "oprostite, da Vas motim v tako nenavadni zadevi."

"Nasprotno", je odvrnila gospa, ravnokar sem mislila poslati po Vas. Prosim Vas, da zapišete mojo izjavo.

"Ravnokar so mi orožniki pripovedovali o celi stvari" je odvrnil komisar.

"Prosim sedite!"

Komisar se je vsedel, pisar je pa stenografiral vsako besedo.

"Nenavadne okoliščine", je pričela gospa, "bodejo opravičile moje obnašanje. Dobila sem posetnico, na kateri je stalo ime mojega moža. Preveč sem bila razburjena, da bi takoj poklicala policijo in ga pustila zaslišati. Ko sem vstopila v salon, sem zagledala moža, kateri je bil mojemu soprog nosil brke pod nosom, ta je imel pa polno brado. Izgubila sem vso pamet, ter dovolila, da me je poljubil. Šele ko mi je ta blaznež pripovedoval neverjetno povest svojih doživljanj, ko sem imela čas poslušati njegov glas, kateri ni niti najmanje podoben glasu mojega mo-

ža, ko sem opazila, da se poslužuje izrazov, katerih se moj soprog ni posluževal, ko sem imela priliko opazovati njegove roke, in ko sem v miru preštudirala poteze njegovega obraza, sem z grozo opazila, da ta mož ni moj."

Natuška je dala natančne podatke o prizoru, kateri se je v sobi odigral.

Komisar je zamišljen zmajal z glavo.

"Dosti izkušenj imam", je rekel, "marsikak neverjetni slučaj sem že obravnaval, toda priznati moram, da na tako rafiniranega sleparja še nisem naletel. Dovolite prosim, da vam v interesu stvari same stavim nekaj čisto formalnih vprašanj, katera bodo preiskovalnem sodniku olajšala delo."

"Vi ste bili v prvem trenutku prepričani", je vprašal uradnik, "da je bil tujec Vaš mož?"

"Da."

"Pri mirnem opazovanju ste spoznali, da ta mož nima žnjim nič drugega, kot zunanjo podobnost?"

"Da."

"Vi ostajate toraj pri trditvi, da mož, kateri se izdaja za Vašega soproga, ni v resnici Vaš soprog?"

"Da, to trdim."

"Ima mogoče Vaš soprog kakšno posebno znamenja?"

"Ne. Moj soprog ni imel nobene brazgotine ne na obrazu, ne na rokah, ne na telesu, pač pa je imel čudovito lepe roke."

"Toraj Vi vložite proti temu možu tožbo radi sleparije?"

"Da."

"Zahvaljujem se vam", rekel je uradnik, "Vaša pojasnila začasno popolnoma zadostujejo. Prosim Vas, povejte mi samo še

to, katere osebe so Vašega soprog natančneje poznale."

"Moja mati in Borisov intimni prijatelj, s katerim sta skupaj obiskovala vojaško šolo."

"Kdo je ta gospod?"

"Grof Sergij Panin. On je častnik pri mornarici. V bitki pri Port Arturju bil je ranjen in od takrat je zopet v Petrogradu."

Uradnik je zvil akte, se priklonil in rekel:

"Hvala vam."

Natuška je stopila k oknu ter nekaj časa zamišljeno gledala na cesto, potem se je pa vrnila nazaj v svoj boudoar ter prečitala francoski roman do konca.

(Konec prihodnjic.)

OGLAS.

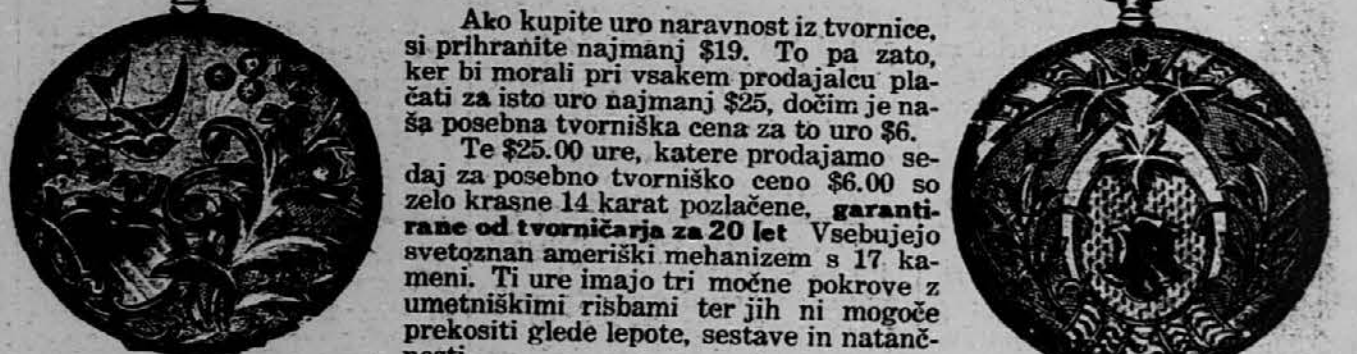
Čenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA iz najboljšega grozdja.

Lansko rudeče vino po 40¢ gal., staro rudeče vino po 45¢ galona, lansko belo vino po 45¢ gal. in najboljšo staro belo vino po 50¢ gal. 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 galone \$12, 10 galon pa \$25. Vino pošiljam po 28 in 80 gal. Vinarina in distillerija blizo potstaje.

Pošljite vsa pisma na: Stephen Jackse, Box 161, St. Helena, Cal.

Zastonj. \$19.00 Zastonj.

Ako kupite uro naravnost iz tvornice, si pripravite najmanj \$19. To pa zato, ker bi morali pri vsakem prodajalcu plačati za isto uro najmanj \$25, dočim je naša posebna tvorniška cena za to uro \$6. Te \$25.00 ure, katere prodajamo sedaj za posebno tvorniško ceno \$6.00 so zelo krasne 14 karat pozlačene, garantirane od tvorničarja za 20 let vsebujejo svetoznan ameriški mehanizem s 17 kamni. Ti ure imajo tri močne pokrove z umetnikskimi risbami ter jih ni mogoče prekositi glede lepote, sestave in natančnosti.

Ako torej želite kupiti eno teh ur, potem izrežite z gorenjih slik ono, katera se vam najbolj dopade. To nam pošljite skupno s polnim naslovom ter 50c. depozita v znakah in mi vam nemudoma pošljemo uro, katero ste si izbrali, v lepi plišasti škatlici na ogled. Kadar pride ura v vašo hišo, ne plačajte niti centa, dokler niste pregledali ure ter se prepričali, da je ista, kakršne ste si želeli. Kadar ste preiskali uro ter našli, da je ravno taka, kot smo jo opisali, potem plačajte svoto \$5.50 in eks-presne stroške, znašajoče par centov. Ako pa ne boste zadovoljni z uro, ne plačajte ničesar, nakar se nam vrne ura na naše stroške. Na ta način ne riskirate ničesar, kadar kupite od nas uro, ker vam pošiljamo svoje ure zastonj na ogled. Razventega so ure garantirane od tvorničarja za 20 let in ako bi v celem nam pošljete 25 centov, da pokrijemo prevozne stroške.

OPOMBA: Oni, ki žele kupiti uro od nas, morajo poslati 50c. depozita, kajti odslej ne bomo več pošiljali ur brez depozita. To pa zato, ker naroča od nas ure veliko otrok iz radovednosti, da vidijo uro, ne da bi imeli denar ali namen kaj kupiti. Da se izognemo nepotrebnim stroškom, vas moramo prositi, da nam pošljete 50c. depozita.

NATIONAL COMMERCIAL CO.,
505 E. 5th St., New York, N. Y., Dept. 41.

ZELO VAŽNO

za pošiljalce denarjev v staro domovino.

Rojakom, ki pošiljajo svojcem denarje v staro domovino naznanjam, da odpošljem vsako pošiljatve, katera dospe do torka do 2. ure popoldne, še isti dan na pošto, in gre s parnikom v sredo čez morje; za to najraje vzamem najhitrejšje parnike. Pošiljatve, katere dospejo do 2. ure v petek popoldne, pa grede s hitrimi parniki v soboto v Evropo.

To je zelo važno za pošiljalce denarjev v staro domovino. Razume se, da je potreba poslati ali draftte, ali Money Ordre, ali gotove novce; za privatne čeke pa je treba čakati nekaj dni, da se izve, ako so dobri; s tem se vedno nekaj dni zamudi. Zato je tedaj najboljšje posluževati se draftov, Money Ordrov; denarje v gotovini do zneska \$50.00 pa je pošiljati v re-gistriranih pismih.

Rojaki, uvažujte to in vedno bodete dobro in sigurno postopali.

Pošiljatve je nasloviti:

FRANK SAKSER

82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Avenue, N. E. Cleveland, O.

Osebnostna svoboda.

IV.

Navajeni smo, da nam opisujejo "reformatorje" različnih vrst, posebno pa prohibicioniste, kot ljudi boljše vrste, ki zavzemajo višje moralno stališče kot pa navadna masa smrtnikov.

Kraljeva angleška akademija je bila ob priliki ustanovitve predmet smesnega in obrekovanja raditega, ker je priporočala "entuziazem", — navdušenje. Znanstveno navdušenje, — željo spoznati resnico v polnem obsegu — se smatra sedaj splošno kot krepost, dočim je moralni entuziazem, — želja, narediti druge boljše soglasno lastnemu standardu — šestokrat napačna, v bistvu individualistična strast, brez bistvene zveze s poželenjem, spornati resnico ali ji pripomoči do veljave. Znanstveni entuziazem je odkrit; vedno skuša doznati novo in popolnejšo resnico, dočim težji moralni entuziazem prepogosto proti temu, da je pristranski, nedostopen luči nove resnice. Ta bistvena karakteristika moralnega entuziazista tvori njegovo očit, no slabost ter kaže pomanjkanje duševnega ravnotežja.

Brez posebnega ozira na prohibicioniste je to vrsto ljudi dobro opisal dr. Allan McLane Hamilton, dobroznan newyorški psihater, v nekem članku glede "Psychopathic Rulers" v "North American Review" v marčni številki leta 1909. V članku se glas sledeče:

"V vsaki občini je najti gotovo število ljudi, ki se po svojem vedenju in nezmožnosti prilagodi se običajnim razmeram, tak razlikujejo od svojih tovarišev, da se jih smatra za čudake in prenapeteže."

"Navzočnost par takih indivi duov v občini se vedno neprijetno občuti, dočim niso zadesti u mobilni, da bi jih bilo treba za preti."

"Vse te osebe so več ali manj "konstitucionalno manjvredne." (Konstitucija — kakovost telesnega stroja).

Karakteristično za te vrste ljudi je, da imajo pretirano mnenje o boljši kakovosti plemena, ka teremu pripadajo. Tako se nahaja v American Issue, organu protestantske lige sledeče izjavljanje Anglo-saški del prebivalstva je najboljše razvit, najuspešnejši in najposposnejši. Resnični člani ti velike dražnje so ponosni, da s zavedajo svoje superiornosti.

"Ako hočemo ohraniti ta narod in anglo-saški tip moramo odpraviti, iztrebiti in uničiti salone pivovarne in destilerije." V drugem odstavku se daje izraz za različne vrste drugih narodov s posebnim oziranjem na Nemce in "German-American Alliance".

"Sedaj pa prihaja ta narod sem ter se sklicuje na "osebno svobodo", da postavlja umazan znanjarske poleg domov poštenih ljudi. Sklicuje se na pravo, da ustanavlja svetovna požrešnost in nezmerne v bližini žensk in otrok.

Ti profesionalni Nemci, ki bi ne priznali "osebne svobode", ako bi jo videli, zahtevajo zase pravo, da oskrbujejo domove sosedov, pravo, da razdirajo srečo žensk in otrok, pravo, da širijo hudodelstvo ter da dajejo pohujšanje kjerkoli se to dopade njihovim tevtovski naravi.

Vsa čast spodobnim, domo-in svobodoljubnim Nemcem, a kar se tiče teh "German-American Alliance" Nemcev: Ven žnjimi!"

Ti ljudje se prav nič ne obotavljajo identificirati brez razločka državljanstva tujega izvora s hudodelskim in mravno-pokvarjenim elementom prebivalstva. "Gospel of the Kingdom" pravi v številki 5. leta 1910: Prodaja opojnih pijač je dandanes v veliki meri odvisna od zlovi in privlačnosti, ki so zvezane z njo: od prostitucije, igranja, družabnosti, prostih lučev, godbe, dvo- ran za delavske in druge organizacije, kjer se zbirajo ljudje ter dajejo za pijačo."

Družabnost, godba in društvene dvorane se stavi v isto vrsto s prostitucijo.

Kako ugaja ta klasifikacija članom številnih društev državljanov tujega izvora?

"Old York Transcript", prohibicijski list, ki izhaja v York, Me. je sledeče pisal o županu Rose iz Milwaukee:

"Župan Dave Rose iz Milwaukee je to, kar se imenuje na Zapadu Poljaka, eden onih prislejencev, ki prihajajo iz južne Evrope ter se jih v splošnem prišteva k najobubožnejšim priseljencem.

Ti ljudje so redkokedaj mehaniki ali farmerji, pač pa najnižja vrsta delavstva, sposobna le za najbolj priprosta dela. Ti ljudje se zbirajo v mestih srednjega Zapada ter so zaposleni v tovarnah in podjetjih, kjer se lahko uporabi za najnižja dela veliko število neizurnjenih oseb. Bil je izvoljen županom tega staroga pivskega mesta Milwaukeeja z glasovi te vrste ljudi, ki si žele človeka, ki bo držal mesto "Wide open" kot pravijo in v resnici je široko odprto, o čemur smo se sami prepričali. Pošteni ljudje iz Milwaukee bi imeli radi irugače, a ne morejo, ker se je vedno preglaš s temi progrošni glasovi.

Tako je Mr. Rose kot se imenuje samega sebe (Slišimo, da je njegovo pravo ime Rosinski, je sploh kaj pravega na njem). Fa Mr. Rose je najet od Manufacturers and Dealers League izleloaleev in prodajaleev ruma, la hodi po deželi ter uči nas, potomee anglo-saških puritaneev kako naj postanemo dobro državljanji. Naravnost žaljivo, je za naš razum in ponos, da bi nas hotel kak Poljak učiti."

Nepotrebno je dokazovati na trobno, da imajo ljudje, ki dajejo izraza takim čustvom, vse preje kot pa zvršeni značaj, ki bi jih vsposobljal, da vodijo svoje ovariše v moralnem oziru.

Njih posebni napor, da odsvedujejo ljudjem v splošnem od uživanja alkoholnih pijač, značilno slično perverzno. "Nič več i stvar mnenja temveč statistični", pravi Denby; angleška avoriteta, "da je pijanost posledica, ne pa vzrok defekta v nesrečnem individuu. Teško se je ke-laj dogodilo, da je postal normalen človek pijanec. Hudodee, alaznež, profesionalni berač, pijanec, vse te vrste kažejo znač-te slične, pomanjkljive, nervozne konstitucije. Dr. Brantwaite, angleški inspektor, ki je opozor-al več kot 30,000 slučajev, pravi: "Zelo skeptični sem glede možnosti, da bi postal človek z normalno konstitucijo pijanec iz navade in to tudi v slučaju, da ob gotovih prilikah pije daleč preko mere. Izvzet je seveda slučaj, da nastopi živčni "shock", ki kak drug vzrok, ki je dosti nočan, da spravi živec in psiho iz ravnotežja. Nobenega dvoma ni, da so naši blaženi-pijanci najprvo duševno bolni in šele za-em pijanci." Dr. Irwin Neff, dr-avne bolnice za pijanec v Fox-orough, Mass., pravi, "da je pi-janost izraz živčne slabosti; na o-j slabosti pa bazira navada, ka-ero i imenujemo pijančevanje."

Dr. David Starr Jordan, pred- sednik Leland Stanford vseuč-šča je rekel: "Greh, hudodel- tvo in blaznost se nazivlje z raz-ličnimi imeni le vsled družabnih "predsedkov." Vsi ti pojavi so različni izrazi defektivnosti ali omanjkljivosti.

Sedaj pa prihajajo prohibici- onisti s predlogom, naj se celo lovsko družbo vodi tako, da se jo te nesrečneže ščitilo in varo- alo pred eno obliko skušnjave. Ako pustimo na stran razlog, da bi tako varstvo na eni strani v mnogih slučajih ne rešilo gotovih ljudi ter jih le privedlo do tega, da bi si iskali drugih sredstev, ki bi bila zanje še bolj škodljiva, ne pomeni predlog ničesar drugega kot to, da bi se vse ljudi, zdrave a nezdrave, postavilo pod režim, primeren za nenormalne ali defektivne ljudi. Z drugimi beseda- mi: veliko večino normalnega naroda bi se utaknilo v velik sa- aatorij edinole raditega, ker ek- sistira malo število ljudi, ki so nezmožni živeti prosto življenje v družbi.

Ta predlog je gorostasen. Sta- vililo se ga je v negotov dobrobit defektivnih ljudi, a kar je naj- lepše, od strani ljudi, ki niso sa- mi daleč od vrste defektivnih.

Ali ho velika masa državlja- nov dovolila, da se jo utakne v veliko bolnico? Ali bodo držav- ljani tujega pokolenja dovolili, da bi jih par fanatičnih tepeev oropalo svobode, da se veselijo življenja kolikor to dovoljujejo okoliščine? Ali hočejo dovoliti, da se jih raz-amerikanizira ter jih prisili, da se privadijo nava- dam naroda, ki arogantno izjavlja, da je sol sveta in da so vsi drugi narodi manjvredni?

Ali se pa bodo prebudili vsprič- o preteče nevarnosti ter se zdru- žili, da pokažejo svojim "would be" gospodarjem mesto, kamor spadajo?

ZA SAMO 1 DOLAR DOBI VATE "GLAS NARODA" SKO BI 4 Mesečni YRAK DAN.

Razne zanimivosti.

Prva ženska zdravnica na Zg. Avstrijskem.

Profesorjevo hčerko Berto Haki, ki je bila pred kratkim promovirana v Gradu za doktorico vsega zdravilstva, je imenoval mestni svet v Lincu za sekundarno zdravnico v splošni bolnišnici v Lincu.

Tirolski dijak v francoski tujski legiji.

Pred kratkim so pogrešili na realni gimnaziji v Kuisteinu dijaka Andreja Mutterja. Vse iskanje je bilo zaman in obče so mislili, da se je fant kje ponesrečil. Pred par dnevi pa je dobila njegova mati pismo od izgubljenega sina, in sicer iz Saide v Alžiru. Fant je pobegnil na pristopil k francoski tujski legiji. V pismu je prosil sin mater za odpuščanje in jo rotil, da naj ukrene vse, da bo oproščen. Mati in ravnateljstvo sta uvela vse kora- ke za oprostitev komaj 18-let- nega fanta, tako veliko upanja na uspeh ni, ker se francoske vlade ne more prisiliti, da bi vr- nila vojaka, ki se je vpisal v tu- sko legijo.

Smrt zavednega častnika.

V Zagrebu je umrl občeznani in hrvaškemu narodu priljubljeni major v p. Emil Uzelac, ki si je pridobil svojo priljubljenost z odlično narodnim nastopom. Mo- je znan izza več afer, v katerih je igral važno vlogo. Leta 1893 je služil pri 79. pešpolku grofa Jelačića na Reki in je poveljeval častni stotniji ob navzočnosti ce- sarja na Reki. Ko so Lahii pozdra- vili cesarja s klici "Eviva", j- zakričal Uzelac: "Živel hrvaški kralj!" Poslane Ugron je spravi- lo zadevo v obliki interpelacije v ogrsko zbornico in je Uze- laca ostro napadel. Uzelac je sel- nato v Budimpešto in je napadel poslance Ugrona. Vsled te afere je bil Uzelac vpokojen. Pozneje je bil Uzelac zopet reaktiviran in ledeljen 16. pešpolku. V letu 1908. je posredoval v častni afe- ri med deželnim poslancem Me- dakovićem in takratnim banom baronom Raehom. Uzelac je ho- tel takrat doznati, da baron Raeh ni zmožen dati satisfakci- je in je sploh nastopal silno od- očno proti banu Raehu. Ta afe- ra je imela za posledico njegovo drugo stalno vpokojitev.

Učitelj: Pepček — zakaj nisi pozoren, kaj si pa zdaj mislil? Pepček: Mislim sem — kako zamorec ve, kdaj so njegove ro- ke umazane.

Negalantno.

Gospa Mojzes: "Vidiš, sam go- spod lajtnant se je izrazil, da se hoče sniti z menoj še drugič. Ali ni to laskavo?" Gospod Mojzes: "Najbrž pa je mislil, da ni s tabo nič, Sara!"

Stavka laških odvjetnikov.

Stavka odvjetnikov v Genovi, si se je pričela dne 12. januarja se še vedno nadaljuje. Odvjetniki stavkajo, ker je vlada zopet zni- žala že itak nizko število sodni- kov. Stavka se je razširila tudi na mesta Pavia, Luero in Trani. Te dni bodo pričeli stavkati tudi odvjetniki v Aleksandriji, Aosti, Albi in Treviso.

Tudi cerkev dela reklamo.

V Sehkeuditzu pri Lipskem so kupili na poziv župnika kinema- tografski aparat za svojo farno cerkev. Pri vsakem cerkvenem opravilu predstavlja kinemato- graf razne nabožne slike. Ta ide- ja ima jako dober uspeh, vsaj začuden, ker gradjo ljudje zelo radi gledat zastoj cerkvene ki- nematografske predstave.

O, ti tu, Urška?! Sestati sem se hotel tukaj z dobrim prijate- ljem." Urška: "Oh Bog, jaz tudi."

ŽENSKA LOGIKA.

"Nikdar bi ne bil mislil, da se bova kregala že na ženitvanjskem potovanju." "Seveda ne. Vi moški ravno ne mislite nikoli na kaj takega."

Za smeh in kratek čas.

Glavna reč.

Goska: "Tam-le gre moj naj- ljubši pisatelj!" Teta: "Ali so Te tako prevzeli njegovi spisi?" Goska: "Teh niti ne poznam." — Ali večeraj je pisal trikrat z menoj."

Bohemke.

"Hilda, jaz grem na promena- do; daj mi moj ovratnik svojo pentljo in najin robee!"

Otroci.

Učitelj: Pepček — zakaj nisi pozoren, kaj si pa zdaj mislil? Pepček: Mislim sem — kako zamorec ve, kdaj so njegove ro- ke umazane.

Negalantno.

Gospa Mojzes: "Vidiš, sam go- spod lajtnant se je izrazil, da se hoče sniti z menoj še drugič. Ali ni to laskavo?" Gospod Mojzes: "Najbrž pa je mislil, da ni s tabo nič, Sara!"

Normalne razmere.

O, ti tu, Urška?! Sestati sem se hotel tukaj z dobrim prijate- ljem." Urška: "Oh Bog, jaz tudi."

ŽENSKA LOGIKA.

"Nikdar bi ne bil mislil, da se bova kregala že na ženitvanjskem potovanju." "Seveda ne. Vi moški ravno ne mislite nikoli na kaj takega."

Kako računajo žene.

On: "5000 kron si potrošila le- tos za obleke. Fini, a jaz- samo 600!"

Ona: "No, Pepi, tako pride povprečno 2800 kron na vsake- ga. Ali je to morda preveč za- me?"

V ženitvanjski posredovalnici.

"Dama, katero Vam priporočam, zna tudi brenkati, gospod bar- ron!"

"No, hvala zanjo. Žensko, ki igra na klavir —"

"Wie heisst — kdo pa govori o klavirju. Ona brenka z denar- jem."

V zadregi.

Sestra (ki bi bila rada nekaj minut sama s svojim čestilec): "Darineček, tako zadeho je v stanovanju! Pojdi-no v sosedno sobo ter odpri tam okno!" Darineček: "Saj je odprto!" Sestra: "No... pa ga zapri!"

Dobro se izhaja.

Gospodična (pesniku): "Kako je kaj z Vašo poezijo?" Pesnik: "Če ne preberem ni- komur svojih pesmi in če jih ne ponudim nikomur v tisk, še lah- ko orjem s svetom!"

Čitajte

kaj pišejo rojaki o zdravlilih svetovno znane lekarni

PARTOS v New Yorku.

Cenjeni gospod Partos! Poslano mi Partolo sem sprejel, in sem zelo hvaležen, ker sem poprej poskusil že nekatera zdravila in žalbog vse je bilo zastoj. Moj želodec ni mogel prebavljati nobe- ne hrane že dva leta, a zdaj kakor ste mi odpisali eno skatulo Vaše partole se počutim kakor novorojenega in kakor hitro to po- rabim, se bom vam priporočil še za drugo. Ker sem prepričan, da Vaša zdravila so ta najboljša v Ameriki, zato Vas toplo priporočam vsem Slovincem, da se ne dajo zapeljati, in drago plačati druga zdravila, katera niso sploh nič vredna. To sem prepričan in pišem resnico, in Vam želim mnogo uspeha. Vaš udani George Bizal, 913 Madison St., Butte, Mont.

Cenjeni gospod lekarnar! Jaz sem Vaše pismo pre- jel ter Vam odpišem nazaj, da pri meni Vaša zdravila res faju napredujejo ker tudi ne bom brez njih, Vaših Partola: prosim, da mi naznanite, za koliko mi hočete ceno znižati, da bodem vedel kadar bodem zopet rabil, koliko denarja Vam poslati, ker pri meni res faju napre- dujejo.

Toraj ostajam Vaš prijatelj

Marko Nemanič, Clayton, Wash.

To sta samo 2 od mnogobrojnih pisem jednake vse- bine, katera vsaki dan prejema lastnik omenjene lekar- ne od hvaležnih naročnikov iz vseh krajev Združenih držav, Kanade in Evrope.

Ako torej bolujete na katerekoli naravni boleznj kakor: glavobolj, kašelj, na prsih, pljučih, želodcu, trbu- hu, ledvicah, jetrih, mehurju, nesih, slabem spanju, nervoznosti, reumatizmu, belem toku, ali kakšni tajni bolezni, srbenju kože, ako Vam lasje izpadajo, ali so pre- zgodaj osiveli, NIKAR NE OBUPAJTE tudi če zdravi- la, katera ste dosedaj rabili niso imela uspeha temveč pišite takoj na doljni naslov ter pismu priložite \$1.00 in z obratno pošto se Vam odposljejo zdravila za Vašo bo- lezen in to poštneine prosto.

Slovenski ceniki in navodila se pošiljajo zastoj. Pisma naslovijajte točno na:

THE PARTOS PHARMACY, 160 -- 2nd Ave., New York, N. Y.

Velika zaloga vlna in žganja.

Advertisement for Marija Grill wine, listing prices for various quantities and types of wine.

Advertisement for Edina Slovenska Tvrda, offering various goods and services, including printing and stationery.

Advertisement for Frank Petkovsek, a notary public, listing his address and services.

Zastopnik "GLAS NARODA", 83 Cortlandt St., New York.

Large advertisement for Slovenic Publishing Company, offering books and services at reduced prices.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota. Sodež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI: Predsednik: J. A. GERM, 107 Cherry Way or box 57 Broadock, Pa. Podpredsednik: ALOIS BALANT, 113 Sterling Ave., Barborton, O. Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn. Službenik: JOHN GOUZE, Box 106, Ely, Minn. Sposnik: LOUIS KASTELIC, Box 153, Ely, Minn.

VRHOVNI ZDRAVNIKI: DR. HARVIN E. IVSC, 106 N. Chicago St., Joliet, Ill. NADZORNICI: MIKE SUNICH, 451-7th St., Calumet, Mich. PETER SPERAR, 413 N. 4th St., Kansas City, Kans. JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill. JOHN AUBSC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O. JOHN KRZISNIK, Box 132, Burdina, Pa.

POROTNIKI: FRAN JUSTIN, 1708 E. 23th St., Lorain, O. JOSEPH PIRHAR, 508-6th St., Rock Springs, Wyo. GEORGE POKRENTA, Box 761, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODOBOR: JOZEF MERTEL, od društva šte. 1, Ely, Minn. ALOIS CHAMPA, od društva šte. 2, Ely, Minn. JOHN KOVACH, od društva šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tiskalci se uradnih zadev kakor tudi denarne poljavnice naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Umrl je v Logatcu veleposesnik in trgovec Josip Bruss. Pokojnik je bil rojen 1. 1822. v Logatcu in si je s svojo premetnostjo pridobil veliko premoženje. Z njim je sedaj zamrla cela rodbina; pač je nekaj oddaljenih sorodnikov, a pokojnik je vse svoje imetje zapustil, oziroma izročil svojima trgovskima pomočnikoma, ki sta mu bila sicer popolnoma tuja.

Nesreča na železnici. Pri Litiji je vlak povozil 16letno služkinjo Nežo Jordan v Litiji. Dekle je močno poškodovano. Ponesrečenko so prepeljali v ljubljansko deželno bolnišnico. — Ko se je pejal posestnik Ignac Spendal na saueh v Zutično na Dolenjskem, je bila tako gosta megla, da se je pri prehodu čez prago zaletel v dolenski vlak, ki mu je zdrbil sani in njega močno pretresel. Konj je zbežal in se mu ni ničesar zgodilo.

Nesrečen strel. Dne 13. febr. na predvečer goda Valentina je streljal 24 let stari delavec smodnišnice v Kamniku Anton Jeran s staro puško, kateri se je nakrat cevka razletela. Posledica je za strelca huda: razmesarjen ima dlan cele roke, na levi roki pa mu je odrgalo prste.

Mrtvega so našli. Dne 14. febr. so našli mrtvega 52 let starega Jakoba Laznika, posestnika in strojarskega pomočnika na Vrhniki. Okrog 5. ure popoldne so ga videli sosedje prihajati nekoliko opitega domov; ker so bila na hišna vrata zaprta vsled odsotnosti njegove žene, je šel v hlev, kjer so ga ob pol 8. uri zvečer našli mrtvega. Laznik je očel štirih že doraslih otrok. Zadržal leta je bil zelo udan pijanci.

Pobegnili je ljubljanske prisilne delavnice Fran Maček iz Izlake, pristojen v Kanderše pri Litiji. Zvita tatica. Mlado, krepko punco, ki je po Ljubljani, v Trstu, na Dolenjskem in doma na Štajerskem kradla kakor sraka, je 13. febr. pred novomeškim okrožnim sodiščem doletela zasluzena usoda. Ana Miheljak je šele 18 let stara in doma v Škalah, občina Velenje na Spodnjem Štajerskem. Lahko bi bila doma pri svojih starših, pa to ji ne diši. Punic je že v zgodnji mladosti rada kradla. Še ne 18 let stara je bila že dvakrat zaradi tatvine kaznovana. Ko so ji domača tla postala preveč, se je preselila na Kranjsko. Lansko leto je služila pri županu v Mostah. Odtod je šla v Preloge, kjer je dobila službo kuharice pri trgovki in kantinerki ge. Repanšek. Pokradla je gospodinjji poleg raznega blaga tudi 60 K denarja, natakarije Šturmovi pa poleg srebrne ure in verize tudi okrog 40 K. Izmed železnih delavcev si je zbrala fanta ter ga povabila v Ljubljano. Končno je fanta poslala nazaj v Preloge in mu dala še za "rajžo" denarja in z drugimi fanti pripravljala ukradeni denar, dokler je ni ljubljanska policija zaprla. Ko je prišla iz preiskovalnega zapora, je imela pri okrajnem sodišču v Šoštanjju glavno raspravo zaradi tatvin, ki jih je

zagrešila se na Štajerskem. Puštala se je v kontumac obsojiti. Do glavne razprave glede tatvin pri ge. Repanšek bi bila punica morala ostati v Ljubljani. Prišla je k lastnici izkaha Viktoriji Kovinšek, kjer je dobila službo, a že čez par dni je le toj ukradla znesek 10 K in izginila. Šla je v posredovalnico Nowotny, tam izmaknila poselno knjižico neke Franciške Ban, pa jo je pod tem imenom se tisto noč odkurila v Trst. Tam je kot Franciška Ban nastopila službo pri ge. Mariji Platzer, kateri je kmalu po nastopu službe ukradla 180 K, ki jih je imela gospa skrite pod vzglavjem postelje. Z denarjem je izginila tudi zakonka. Še pred to tatvino pa je okradla tudi krojača Franceta Pelana na jako premeten način. V Trstu se je izdajala tudi za Marijo Kljukce. Ko se v Trstu ni več čutila varno, se je vrnila v Ljubljano. Tu je prenočila v nekem boljšem hotelu pod imenom Ana Pocaž, natakarija iz Braslovca. Ali to pot ni dolgo uživala slasti ukradenega denarja; že drugi dan po prihodu v Ljubljano je prišla policiji v roke. Poizvedba so dognale, da je ta "Ana Pocaž" in "Franciška Ban" pravzaprav Ana Miheljak, ki je pred dobrim mesecem prvotno prišla ljubljanski policiji v roke. Poslali so jo v Novo mesto, kjer je bila obsojena na eno leto ječe.

Novice iz Tržiča. Poročeni so bili: Lovro Tomazin, posestnik in čevljar, z Marijo Majersčič, šiviljo. Albin Prek, organist v Borovljah z Antonijo Štefe. — V Tržiču rojena in že več let na Dunaju živeča Angela Papov je izstopila iz katoliške cerkve.

ŠTAJERSKO.

Kraj vedne nesreče se sme imenovati Fala pri Mariboru, kjer stavijo elektrarno. Dne 12. febr. je domnevna slepa dinamitna patrona, ko se je nenadoma sprožila, zadela 46 let starega delavca Frana Kirboso tako nesrečno, da mu je razklala čelo, nos in lica. Siromak je izgubil tudi desno roko. Reveža so prepeljali v Gradec. Politična oblast mariborska pa bogatašem na ljubo ne zgane z mazinec, da bi se bolj varovalo življenje ubogih in še obenem slabo plačanih slovenskih delavcev. Seveda kakemu nervoznemu plavokrvnežu ne smeš niti prsta pokazati, pa boš kaznovan, a milijonarji se smejo igrati z življenjem ubogega delavca kakor jim miho in drago.

Umrl je v Vitanju nadgozdar Anton pl. Schudermanna, star 40 let. Stal je v prvi vrsti odnotnih germanizatorjev.

Utretili se je pri Kroisbaehu na Zgornjem Štajerskem višji živnozdravnik dr. Edvard Blaeha iz Brucka ob Muri.

Napad na orožnika pred celjskim sodiščem. Mesarski pomočnik Anton Ogrizek in delavec Josip Devčnik sta 23. dec. m. l. se upirala orožnikom in je Ogrizek ranil orožnika Frana Gorupa. Celjsko okr. sodišče je zato prisodilo Ogrizku smesečno ječo, Devčnika je pa oprostil, ker se

ni prepričalo, da bi bil tudi on pri napadu soudeležen.

Prijateljica opeharila prijateljo. Kuharica Ana Zabukovnik je služila leta 1911 pri neki trafikantini v Celju, kjer je shranila pri prodajalki Mici Kos svojo hranilno knjižico. Ko je službo zapustila, je še Kosova hranilno knjižico shranjevala, a ko jo je leta 1913 in letos nazaj zahtevala, je ni dobila, ker se je Kosova izgovarjala, da jo hrani trafikantinja. Ko je Zabukovnikova enkrat trafikantino obiskala, ji je ta izročila hranilno knjižico, v kateri je pa bilo mesto 488 K le 28 K vpisanih, ker je Kosova ostali denar zase porabila. Kosovo so zaprli.

"Bauernschreck" pri Mariboru! Dne 14. febr. je priobčila Marburger Zeitung senzeicijonalno "novico", da se je "Bauernschreck" pojavil pri Sv. Križu nad Mariborom. Nek pastirček da ga je videl, kako si je par ovc privoščil. Rekel je, da je večji kot pes, natančneje pa da ga ni mogel popisati. Stvar je nekako tako pisana, kakor da je "Bauernschreck" napadel ovce na — paši. Senzeicija, pa taka! Kmalu se bo poročalo o pojavljenju "Bauernschrecka" v celjski okolici. Pa zakaj ne! Saj visoko izobraženi Nemci vse verujejo! — V pckoj je stopil Karol Dufek, profesor na celjski višji gimnaziji, in dobil naslov šolskega svetnika.

V konkurz je prišel v Mariboru krojač Josip Macuh. Novo ustanovljeni bosansko-hercegovski pionirski bataljon št. 15 se že s 1. marecem nastane v Mariboru. Možstvo bodo začasno nastanili v Kreuzhofu in v baraki pri infanterijski vojašnici na Tržaški cesti, pisarna in ofiserska menaža pa prideta v Korosčevo hišo na vogalu Broške in Franc Jožefove ceste.

Pomocniške skusnje iz kovinske obrti se vršijo od 14. marca naprej v zadruženem lokalu, Tkalska ulica 9 v Mariboru.

Imencvjan je diplomirani živnozdravnik Fran Loibnik za provizoričnega deželnega živnozdravnika na Vranskem; zastopa tam živnozdravnika Frana Zavišnika, ki je moral k vojakom.

PRIMORSKO.

Ponesrečen železnice. Sprevodnik Južne železnice Henrik Streicher iz Maribora je padel v Miranaru pri skoku raz voz tako nesrečno, da se je nevarno poškodoval na hrbtu, na glavi in po rokah. Odpeljali so ga v tržaško bolnišnico.

Potres. Na pomorskem observatoriju v Trstu so pokazali instrumenti potres, in sicer v okrožju približno 50 kilometrov. Iz okolice so prišle vesti, da so čutili okoličani v istem času lahke potrese, ki ni napravil nobene škode. Najmočnejši pa je bil potres na Rēki, odkoder poročajo, da so čutili v istem času štiri precej močne sunke in valovanje zemlje. Toda tudi tam ni bil potres tako močan, da bi napravil kako škodo.

Ogenj na parniku. Na Lloydovem parniku "Salzburg" v Trstu je zgorelo veliko skladišče bombaža, ki je bil namenjen v Odeso na Ruskem. Kako je ogenj nastal, ni znano. Kljub temu, da parnik ni veliko poškodovan, je škoda zelo velika, ker je zgorelo vse blago v skladišču.

K umoru inženirja Pichlerja v Trstu. O tem umoru, ki tvori sedaj dnevno govorec v Trstu, se govori še marsikaj, na kar je javnost že pozabila. Lansko leto je bila v zavodu Stabilimento tenci-vo v Trstu protestna stavka delavcev, in sicer zaradi neumljenega postopanja z delavei, katero je zakrivil inženir Pichler. Stavki je sledilo enomesечно izprtje delavcev. Delavei so zahtevali, da se Pichler odpusti. Družba tej zahtevi ni ugodila, Pichlerja je obdržala in se pogodila drugače z delavei. Kljub temu pa se razmere v zavodu niso spremenile v prid delavstvu, marveč so se poslabšale. Pichler je bil tudi masčevalen človek in brezobziren. Pichlerja so delavei že večkrat napadli. Nekoč mu je vrgel neki delavec v hrbet kos bronca. Delavec je bil kaznovan, Pichler pa je hodil po tem dogodku dalje časa po tovarni v spremstvu policaja. Nedavno so ga hoteli napasti delavei, ko se je peljal v tramvaju. Tudi takrat je Pichler odnesel srečno pete in ušel masčevalnjo. Nekateri govore, da Pichler ni sam kriv, marveč, da je on izpolnjeval le dolžnosti, ki so mu jih nalagali njegovi delodajalci, lastniki zavoda. Mogoče je to in če je res, je bilo tako masčevanje

delavea se bolj neupravičeno. O umoru samem govore, da je ustrelil Zanier Pichlerja ob 9. zjutraj pred poslopjem ravnateljstva. Ustrelili je nanj štirikrat in ga je dvakrat zadela. Peti strel je zadela mojstra Zafforo, ki je bil ranjen na roki. Pravijo, da Zanier ni streljal na Pichlerja samo zaradi tega, ker ga je ta kaznoval zaradi dvoledne odsotnosti s 14dnev- nim brezplačnim dopustom, marveč, da sta imela Zanier in Pichler še druge račune, o katerih za javnost ni vedela. O Zanierju ne vedo nič, kam je pobegnil.

Laški strahovi. V Poreču so zasledili menda zelo nevarno laško vohovsko družbo, kateri pa se ne morejo priti na sled. Dne 12. febr. sta se pripeljali v Poreč iz Trsta vojaški avditor in sodnik Lukič. Uvedla sta hišno preiskavo v laški tiskarni Gaetana Conna in v njegovem stanovanju. Uspeh preiskave še ni znan. Avditor se je odpeljal zvečer nazaj v Trst, sodnik Lukič pa je ostal v Poreču in zaslišal še več laških mešanov. Cela zadeva se zelo prikriva, posebno od strani Italijanov, javna tajnost pa je, da gre tu za volun- stvo v prid avstrijski "zvesti" zavaznici Italiji.

V parku strčjal na žensko. Dne 14. febr. je v Garici trgovec Fran Pahor streljal v mestnem parku na neko žensko; ženska je pobegnila. Baje je Pahor radi nje zabredel v velike dolgove.

KOROSKO.

Ogenj. Na vogalu Radeckega ceste v Celovcu je zgorela vila, katero je sezidal nek konsorej ob priliki deželne rokodelske razstave. Ogenj je nastal povodom razgrevanja vodovodnih cevi, v katerih je zmrznila voda. Kljub temu, da so ogenj kmalu zapazili in so prišli takoj gasilci in voja- ki, hiše ni bilo mogoče rešiti.

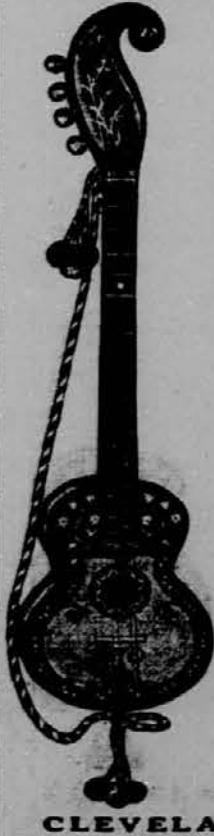
Srečna kap je zadela na sankal- liseu pri Podklostru revidenta državnih železnic Henrika Duška iz Beljaka. Mož se je zgrudil nenadoma v prico svoje žene in otrok v sneg in je oblezel na mestu mrtve.

Ukradla sta v Zgornjem Dravogradu dva hlapeca trgovki-vdovi Manhartovi iz denarnega predala 70 K drobiža, nabiralnik "Süd- marke", v katerem je bilo približno 23 K ter veliko obleke in perila. Hlapeca sta pobegnula.

Padel je na strmi cesti pri Zlanu enovprežni voz s konjem vred v 40 metrov globok prepad. Voz je bil obložen z lesom. Nesreča se je pripetila, ker konj ni mogel več vzdržati voza na hudi strmini. Škoda cenijo na 1000 K.

Nesreča. V Ponikvi je zašel mlinar Peter Brač z desno roko v mlinsko kolo, ki mu je popolnoma zmečkalo roko. Tovariši so ga potegnili v zadnjem trenutku od koleasa in so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so mu odrezali roko.

PRVA HRVAŠKO-SLOVENSKA TOVARNA TAMBURIC V AMERIKI

prilporeča se vsem Slovenskim tamburškim zborom, kakor tudi pose- meznikom, ki ljubijo tambure. V tej tovarni se izdelujejo tambure po najnovejšem sistemu in najpopolnej- ših umetniških načrtih.

Okrašene so z biseri in vsakovr- stnimi rožami. Velika zaloga vsakovrstnih godal in najboljih gramofonov ter finih slovenskih plošč i. t. d.

Veliki ilustrova- ni cenik s slikami pošljemo vsakemu zahtoj.

Ivan Benčić

4054 St. Clair Ave.,

CLEVELAND, OHIO.

Ze dolgo niso bili parobrodni listki za pot iz stare domovine tako poceni kakor sedaj; rojakom, kateri želijo naročiti vsake listke za svoje družine, prijatelje in znance, se nudi sedaj najbolj ugodna prilika, dokler se ome- pet ne zvišajo.

Sedaj naročeni vsaki listki po znižani ceni so veljavni na celo leto, akoravno se cene istih med letom zopet zvišajo. Pišite takoj na vsa potrebna pojasnila na znane tvrdico: FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York City.

Kje je moj brat ANDREJ BAJC? Doma je iz Cirnike pri Rakeku. Prav rad bi zvedel za njega, zato prosim cenjene rojake, da mi kdo javi njegov naslov, ali pa naj se sam oglasi. Louis Bajc, 5436 Stanard Ave., Cleveland, O. (28-2-33)

Kdo ve, kje se nahaja moj svak ALAJZIJ KNIFIC ali pa njegov brat MARTIN KNIFIC? Pred kakimi 3 leti sta bila v Chicagi, Ill., sedaj pa ne vem, ali sta še tam ali ne. Sploh ni mam več njih naslova. Prosim, če kdo ve za njih naslov, da mi ga sporoči; če pa kateri izmed njih bere to sam, pa naj bo toliko prijazen, da se mi zglesi. Povedati jima imam nekaj posebnega. — J. K., 15408 Daniel Ave., N. E., Collinwood, Cleveland, O. (26-2-43)

POZOR, SLOVENC!

Varujte se zvitega ptička, ki je bolj majhne postave, temnih las in brk; je tudi črnkastega obraza s privihanim nosom:

HENRY BARINA.

Ta sleparski pritlikavec nas je prav pošteno oeciganil v Rock Springs, Wyo., kakor tudi v naslednjih mestih: Reliance, Gunn, Superior, Sweetwater, Diamondville, Lion, Sublet in Susie, Wyo. To so mesta, kjer vem, da je sleparil naš znavec. Kolikor je meni znano, je ta prekanjeni slepar ogoljufal ljudi po označenih mestih za več stotakov s tem, da je me- ril nove obleke ter zahteval polovico denarja takoj; vzel je seveda tudi, kolikor mu je kdo ponudil, ker je bilo itak vse dobiček. Imel je tukaj svojo krojačnico, katera je pa tako počasi obratov- vala, da v dveh mesecih ni bilo mogoče ustreči naročnikom oblek. Ker so pa le-ti začeli biti malo preveč "firbeni" ter začeli v njega siliti: "Kaj hudiča, da ni naših enij; cete sem, ali pa denar nazaj", so pa temu narodnemu dobitniku postala tla tako vroča, da ga je vrag vzel iz Rock Springs, in sicer nekega snežnega večera.

On je baje češke rodovine ter govori več jezikov. Fakot tudi prav dobro slovenski. Poprej je bil v Hanna, Wyo., še pred je pa nekje v Montani pustil sledove za seboj. Njegovo sedanje bivanje nam je neznano, za kar se seveda ne brigamo; svarimo pa Slovence po širni Ameriki, da se tega ptička varujejo, sicer jih lahko do- leti presenečenje v obliki franco- skega slovesa.

Kdor bi slučajno vedel za nje- gov naslov, naj ga blagovoli naza- niti meni. Paul Kos, Box 489, Rock Springs, Wyo. (3x 25&28-2 43)

SLUŽBO želi dobiti izrjeno dekle pri Slo- venci. Pišite na: Angela Premru, 6036 St. Clair St., Cleveland, O.

NAZANILLO.

Tem potom naznanjam slavnemu občinstvu v Pittsburghu, Pa. in okolici, da sem se preselil iz šte. 5163 na šte. 4905 Butler St. Rojakom Slovence in bratom Hrvatom, kateri bodo rabili obleko za Veliko noč, se priporočam, da ne pozabijo moj nov naslov. Jaz skrbel bodem da dobi vsakdo kar želi, to je najboljše blago in najceneje. Torej na svidenje, ko potrebujete obleko! Frank Masnitzel, 4905 Butler St., Pittsburgh, Pa. (3-5-3)

Radi boleznii moje hčere nameravam prodati mojo destilerijo in vinsko trgovino kolikor hitro mogoče. Zdravnik pravi, da moram hčer prevesti v drugo podnebje. Raditega hočem v lastno izgubo prodati svojo trgovino za \$10,000. Lahko dokazem, da sem napravila petnajst do dvajset tisoč dolarjev dobička na leto. V trgovini sem bila 26 let ter bi ne prodala, ako bi ne bila hčerka bolna.

M. Grill, Wine Cellar and Fruit Distillery 5308 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

POZOR ROJAKI!

Izšla je knjiga JOHANCA ALI VODIŠKI CUDEŽI.

Knjiga je jako zanimiva in opremljena z mnogimi slikami. V knjigi je natančno opisano kako čudeže je delala Johanca na Reki in Vodicah, kako je kri "švicala" in kako je denar izvajala iz vernega ljudstva ter kdo ji je šel naroko pri teh sleparijah. Knjiga je deloma v prozi, deloma pa v pesmih; tudi MIKE CEGARE ji je posvetil poseben slavošev. Cena s poštnino vred je le 25 centov. Pet Johanc za \$1.00. Prava rudeča škofova brošura "Ženom n Nevestam ponk za srečna zakon", spisa! ANT. BONAVENTURA, škof ljubljanski. Znižana cena 40c. Tri škofove brošure za \$1.00. Tri Johance in eno škofovo brošuro skupaj za \$1.00. Denar pošljite v rekomandiranem pismu, po Money Order ali pa v znakmah in takoj odpošljem, kar bo de kdo naročil. Ludwig Benedik, 2302 Catalpa Ave., Brooklyn, New York.

POZOR ROJAKI!

Največ denarja iz Amerike nalaga se v

MESTNI HRANILNICE LJUBLJANSKI

v Ljubljani v Prešernovi ulici št. 3, Kranjsko.

Denarni promet koncem leta 1913 je znašal nad 700 milijonov kron.

Hranilnih vlog nad 43.5 milijonov kron. Rezervnega zaklada nad 1,330.000 kron.

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po 4 1/2 % brez odbitka.

Nevzdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso davčno močjo. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi izključena vsaka špekulacija z vloženim denarjem.

Zato vlagajo v to hranilnico sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev, župnišča cerkven in občine občinski denar. Tudi iz Amerike se nalaga največ denarja v to hranilnico.

Naš dopisnik v Zjed. državah je že več let

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., NEW YORK. 6104 St. Clair Ave., N. E., CLEVELAND, O.

Skrivnosti Pariza.

Slika iz nižnj življenja.

Spisal Eugene Sue. — Za "Glas Naroda" priredil Z. N.

(Nadaljevanje.)

— "Ne", odvrne Franc, ki je še vedno prisluskoval. "So sli že mimo najinili vrat. Z vsa naglico gredo po stopnicah navzdol."
 — "Moj Bog! Kaj je neki?"
 — "Zdaj-le so odprli kuhinjo."
 — "Misiš?"
 — "Da. Slišal sem prav natanko."
 — "Martialov pes še vedno tuli", pripomni Amandina. "Čez nekoliko časa pa še pristavi: 'Franc, brat kljče naju!'"
 — "Martial!"
 — "Da. Čuj! Čuj!"

In zares je sililo Martialovo klicanje v otroško spalnico.
 — "Bog, ne moreva k njemu — zaklenjena sva", vzdihne Amandina. "Gotovo mu hočejo storiti kaj žalega, ker naju kljče."
 — "Če bi ga mogel braniti", reče Franc odločno, pa bi ga, če bi ne tudi razsekali na drobne kosce."
 — "Brat ne ve, da sva zaklenjena, in misliš, da mu ne marava priti na pomoč. Zaključni mu, Franc, da sva zaklenjena!"

Franc je ravno hotel izvršiti Amandinin misvet, ko pade težek udarec po majhnem oknu otroške spalnice.
 — "Skoci okno hočejo semkaj, da naju umore!" krikne Amandina preplašeno, skoči v posteljo ter si zakrije z rokami obraz.

Ali okno se ni odprlo vkljub silnemu udarcu, in po hiši je zavladala najstrožja tišina.

Martial ni več klical otrok.
 Franc se je nekoliko pomiril, in polastila se ga je tako velika radovednost, da je poskusal odpreti okno nekoliko. Hotel je pogledati izza zastora venkaj.

— "Pazi se, brat!" ga opomni Amandina natihlo. "Ali vidiš kaj?"

— "Ne, pretemno je."
 — "Ne slišiš ničesar?"
 — "Ne, veter buči preglasno."
 — "Pojdi, pojdi proč od okna!"
 — "Zdaj vidim nekaj —"
 — "Kaj?"
 — "Svit majne svetilke, pregiblje se semtertje —"
 — "Kdo jo ima v rokah?"
 — "Šamo odsvit vidim. Prihaja bližje — čujem besede."
 — "Čegave?"
 — "Pst! Tiho! — Buča je!"
 — "Kaj govori?"
 — "Pravi, da se mora lestev tiscati odspodaj."
 — "Najbrže je bila priletela lestev na najino okno, od tod ti uti silni udarec."

— "Ne čujem nič več."
 — "Kaj počno sedaj?"
 — "Ne morem videti ničesar več."
 — "Tudi ne čujem nič več?"
 — "Ne."
 — "Bog, morda hočejo skozi okno k Martialu —"
 — "To je zelo mogoče!"
 — "Odgri ni nekoliko zastor, da vidiš —"
 — "Ne upam si tega."
 — "Samo majhen —"
 — "Ne, ne! Če zapazi mati!"
 — "Saj je taka tema! Nič se ne boj!"

Franc se dasi nerad uklone želji svoj sestre ter odgrne nekoliko zastor.
 — "No, brat?" vpraša Amandina ter se po prstih splazi do Francu.

— "V svetilkinem odsevu vidim sestro, ki tišči spodaj lestev. Naslonjena je na Martialovo okno."
 — "In nadalje?"
 — "Nikolaj pleza po lestvi navzgor, v roki pa drži majhno sekirico —"
 — "Oh! Vidva še nista v postelji — vohunita!" zakriči vdova odspodaj navzgor zapazivši luč skozi okno otroške spalnice. Nesrečna otroka sta pozabila vpihniti luč.
 — "Tako pridem gori", pristavi še vdova z groznim glasom. "Čakajta, vama že pokažem, mala vohuna!"
 To vse se je vršilo na otoku Preiskovalca na predvečer tistega dne, katerega naj bi pripeljala madama Serafina Marijino Cvetlico tja.

VI.

Stanovanje s pohištvo.

Ulica de la Brasserie je bila temna in zelo malo poznana, dasi je bila v središču velikega Pariza. Na enem koncu do ceste Saint Honore, na drugi do dvora Saint Guillaume.

Nekako v sredi te vlažne, umazane, zadehle, temne in žalostne ulice, kamor ne poseje nikoli sonce, je stala hiša, v kateri se je oddajalo soje s pohištvo in najem.

Na zelo slabi izveski se je čitalo: "Tu se oddaja meblovane soje in kabinete v najem. V temni veži so držala vrata na desni strani v prav nič manj temno skladišče, kjer je bilo najti navadno gospodarja-te mrke hiše.

Ta mož, čegar ime se je imenovalo že večkrat na otoku Preiskovalca, se piše Micou. Javno kupčuje s starim železom, naskrivaj pa kupuje in prodaja ukradene kovine, železo, svinee, baker in kositar.

Ce se ve, da je bil oče Micou v kupčijskih in prijateljskih stikih z Martialovimi, potem se pozna lahko že vnaprej njegovo moralno vrednost.

Sploh je posebno in grozno dejstvo, da so vsi pariški zločinci v gotovi zvezi in žive v skrivnostni skupnosti. Vkupni zapori so največja torišča, kamor in odkoder se prelivajo oni valovi groznih zločinov, ki polagoma preplavijo celo prestolico.

Oče Micou je debel možakar od petdesetih let s prostaškimi in zviti obrazom, z bakrenim nosom in zardečnimi lici. Na glavi ima čepico iz vidrovine in je oblečen v staro zelenkasto kamizplo.

Nad majhno zeleno pečjo, ob kateri se greje debeli možakar, opazil na steni s številkami popisano desko. Na njej vise sobni ključki onih stanovalec, ki so sli zdoma. Steklena vrata, ki so držala na cesto, so bila nanazana z belo barvo tako, da se ni moglo videti odzunaj, kar se je vršilo v prodajalnici.

V veliki zalugi je precej temno. Na opečnem in vlažnem zidu vise zarjavele vrvice, majhne in velike, močne in šibke. Tla skoraj popolnoma izgiznjajo pod nakopičenim vsakovrstnim železjem. Trikratno trkanje po vratih vzbudi pozornost očeta Micou, ki je bil bil posestnik, skrivalec in kramar ukradenih kovin obenem.

— "Notti!" zavpije naglas, in vrata se odpro. Došel je bil Nikolaj, sin obenjenčeve vdove. Bil je zelo bleđih lic. Obraz mu je bil še zamolklejši kakor prejšnji dan, in vendar seva iz naslednjega njegovega pogovora s kramarjem vrtičeča veselost.

— "Ti si tukaj!" vzklikne starinar prisrčno.
 — "Da, oče Micou! Kupčijski opravki so me privedli semkaj."
 — "Zapri vrata, zapri!"
 — "Odzunaj imam svojega psa in svoj vozicek z nečem —"
 — "Kaj mi prinašaš? Svinee?"
 — "Ne, oče Micou."
 — "No, kaj izbranega ni. Sedaj si se zelo polenil. Nič več ne delaš. Morda je železo?"
 — "Ne, oče Micou. Baker je. Štirje koši, najmanj 150 funtov. Moj pes ga je komaj vlekkel."
 — "Prinesi baker notri. Stehtava ga!"
 — "Pomagati mi morate, oče Micou. Rama me boli."
 In ob spominu na boj z njegovim bratom Martialom se razlije sovraštvo in divje veselje obenem po banditovih licih.
 — "Kaj pa imaš na rami, moj sin?"
 — "Nič posebnega."
 — "Razbali železo na ognju in potakni ga potem v vodo. Ko začne vreti ta voda, vtakni vanjo svojo ramo. To je prav dobro lečilo za rane."
 (Dalje prihodnji.)

Zakaj rojaki radi zahajajo v gostilno

Leo Štrukelj

THALIA HALL,

193 Knickerbocker Ave.,

vogal Jefferson St., Brooklyn, N. Y.

Zato, ker se dobe vedno dobra st. vina, pravi brinjevec in slivovko.

Pa še nekaj. On naredi vsak teden tudi dobre krvave, jetrne in mesene klobase; vse je prav okusno in prav po starokrajški šegi prirejeno. Gospa Štrukelj je priznana dobra kuharica.

Na zahtevo pošlje vsakemu tudi na dom.

Rada bi zvedela, kje je ALOJZIJA TIŠAL, ki je bila prej v Brooklynu. Imam ji nekaj važnega poročati iz stare domovine. Prosim cenjene rojake za njen naslov, ali naj se pa sama oglasi. — Fany Mikuš, 1715 N. Tripp Ave., Chicago, Ill. (2-4-3)

Kje ste? Podpisana bi rada izvedela naslove sledečih: BELEJOZEFA in BELE TEREZA iz Hrvaškega Broda št. 8 pri Rakih na Dolenjskem, ki ste že nekaj let v Ameriki. Na domu obeh je zdaj kmet Zaman Martiu. — Okrajna posejilnica v Krškem na Dolenjskem.

Koledarji

so dobiti:

- Little Falls, N. Y., Frank Gregorka, 2 Caster St.
- Conemaugh, Pa., Ivan Pajk.
- Allegheny, Pa., Mat. Klarich.
- Export, Pa., John Prostor.
- Braddock, Pa., John Ogrin.
- Unity Sta., Pa., Joa Škerlj.
- Pittsburgh, Pa., Ig. Magister
- 4734 Hatfield St.
- Johnstown, Pa., Frank Gabre
- uja, 800 Broad St.
- Forest City, Pa., Frank Leben
- Cleveland, O., Frank Sakser
- podružnica, 6104 St. Clair Ave.
- Lorain, O., John Kumso, 1935
- 1935 E. 29. St.
- Bridgeport, O., Frank Hoche
- ner.
- Barberton, O., Alojzij Balant,
- 1112 Sterling Ave.
- Cleveland, O., Chas. Karliager,
- 3942 St. Clair Ave.
- Chicago, Ill., Frank Jurjovec,
- 1801 W. 22. St.
- So. Chicago, Ill., Frank Charna,
- 9534 Ewing Ave.
- Waukegan, Ill., Frank Petkov
- šek, 800 Broad St. — Mat. Ogrin
- 830 10. St.
- La Salle, Ill., Mat. Komp, 1026
- Main St.
- Springfield, Ill., Mat. Barborič,
- 1504 S. 15. St.
- Pittsburg, Kan., J. Škerjans.
- Kansas City, Kan., Alois Der
- clar, 338 N. 5. St.
- Calumet, Mich., Math. Kobe,
- 420 7. St.
- Milwaukee, Wis., John Vodov
- nik, 342 Reed St. — Frank Želez
- nik, 313 Grove St. — Jos. Trat
- nik, 268 1. Ave.
- West Allis, Wis., Frank Skok,
- 438 52. St.
- Pueblo, Colo., Peter Culig, 1245
- Santa F6 Ave. — Math. Grahek,
- 1201 S. Santa F6 Ave.
- Leadville, Colo., Frank Zaita,
- 514 W. Chestnut St.
- Ely, Minn., John Goula.
- Gilbert, Minn., L. Vessel.
- Rock Springs, Wyo., A. Justin.
- San Francisco, Cal., J. Lanštin,
- 2110 19. St.
- Oregon City, Ora., M. Justin.
- Black Diamond, Wash., Gregor
- Porenja.
- Riversdale, Wash., Jak. Ran
- jak.

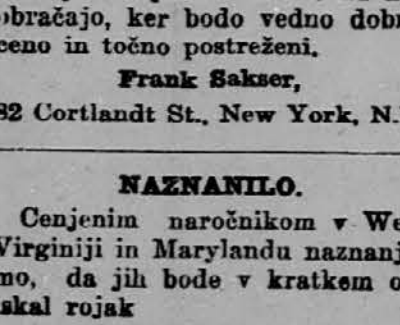
Tudi starokrajске Pratike so dobiti pri gori inogovanih.

SVET NE POMNI takih katastrof kot so se dogajale zadnja leta posebno na morju. Tehnika izvanredno napreduje, toda strokovnjakom se še ni posrečilo toliko izpopolniti prometnih sredstev, da bi bila popolnoma varna. Kdor hoče vedeti, kakšne grozote se dogajajo pri katastrofah na morju, naj čita knjižico: Katastrofa "Titanica" in "Volturna", ki je opremljena z velikimi dobrimi slikami. Rojaki, naročite jo, ker jo je v zalogi samo še nekaj sto. Cena samo 25 centov. Pišite na: Otto Pezdin, 412 E. 78. St., New York, N. Y.

POZOR ROJAKI! Kedor izmed rojakov ima dobiti denar iz starega kraja, naj naj naznani naslov dotične osebe, ki mu namerava poslati denar. Mi ji pošljemo našo poštno položnico z naročilom, denar potom ste vplačati pri poštni hranilnici; tako vplačani denar dobimo mi tu sem brezplačno. Kedor želi dvigniti pri hranilnici ali posejilnici naloženi denar, naj nam pošlje hranilno knjigo, denar mu preskrbimo v najkrajšem času. Tudi za dobavo dedštine ali druge naj se rojaki vedno le na nas obračajo, ker bodo vedno dobro, ceno in točno postreženi. Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N.Y.

NAZNANILO. Cenjenim naročnikom v West Virginiji in Marylandu naznanjamo, da jih bode v kratkem obiskal rojak

NOVI PARNIKI NA DVA VIJAKA "MARVA WASHINGTON". Regularna vožnja med New Yorkom, prvom in Reko. Cena vožnih listkov iz New Yorka za III. razred se do:

NOVI PARNIK NA DVA VIJAKA "MARVA WASHINGTON". Regularna vožnja med New Yorkom, prvom in Reko. Cena vožnih listkov iz New Yorka za III. razred se do:

NOVI PARNIK NA DVA VIJAKA "MARVA WASHINGTON". Regularna vožnja med New Yorkom, prvom in Reko. Cena vožnih listkov iz New Yorka za III. razred se do:

41 parnike 1,417.710 ton. Hamburg-Amerika črta Največja parniška družba na svetu, ki vzdržuje 74 različnih črt.

POZOR ROJAKI! Kedor izmed rojakov ima dobiti denar iz starega kraja, naj naj naznani naslov dotične osebe, ki mu namerava poslati denar. Mi ji pošljemo našo poštno položnico z naročilom, denar potom ste vplačati pri poštni hranilnici; tako vplačani denar dobimo mi tu sem brezplačno. Kedor želi dvigniti pri hranilnici ali posejilnici naloženi denar, naj nam pošlje hranilno knjigo, denar mu preskrbimo v najkrajšem času. Tudi za dobavo dedštine ali druge naj se rojaki vedno le na nas obračajo, ker bodo vedno dobro, ceno in točno postreženi. Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N.Y.

HARMONIKE bedni kakoršnekoli vrste izdelujem in popraviljam po najnižjih cenah, a delo trpečno in sanesljivo. V popravu sanca dljivo vsakdo pošlje, ker sem se nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem astnem domu. V popravku vszemem kranjske zaktor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršneke sakteva brez nadaljnjih vprakanj. JOHN WENZEL, 1017 E. 62nd St., Cleveland, O.

Josip Scharabon blizu Union postaje 415 West Michigan St., Duluth, Minn. Pošiljam denar v staro domovino in prodajam parobrodne in železniške listke.

POZOR, ROJAKI! Dobil sem iz Washingtona svojo prvo pravo sliko, ki jo sem slikal, ko sem bil v Washingtonu, leta 1862. Slika je zelo zanimiva, ker jo je slikal eden izmed prvih slikarjev, ki so slikali v Washingtonu, leta 1862. Slika je zelo zanimiva, ker jo je slikal eden izmed prvih slikarjev, ki so slikali v Washingtonu, leta 1862.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA GLAS NARODA, NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V KDOBRZAVAH

RED STAR LINE

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom. Redna tedenska zveza potom poštinih parnikov z brzoparniki na dva vijaka.

KIRLAND 11,904 tons	KROONLAND 12,788 tons
FINLAND 12,700 tons	VADERLAND 12,617 tons
LAPLAND 12,604 tons	

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slovensko, Hrvatsko in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna železniška zveza. Posebno se še skrbi za udobnost potnikov medkrova. Tretji razred obstoji od malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov. Za nadaljne informacije, cene in vožne listke obrnite se na:

RED STAR LINE
 5 E. cor. La Salle & Madison Sts. CHICAGO, ILL.
 1207 F. Street, N. W. WASHINGTON, D. C.
 819 St. Charles Street, NEW ORLEANS, LA.
 11 E. Canal Street, ST. LOUIS, MO.
 233 Main Street, WINDYBEE, MAN.
 219 Canal Street, SAN FRANCISCO, CAL.
 121 So. 3rd Street, MINNEAPOLIS, MINN.
 81 Hospital Street, MONTREAL, CANADA.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE. Francoska parobrodna družba. Direktna črta do HAVRE, PARIZA, ŠVICE, INOMOSTA in LJUBLJANE. Poštini Ekspres parniki so: "LA PROVENCE", "LA SAVOIE", "LA LORRAINE", "FRANCE".

POŠTNI PARNIKI SO: "CHICAGO", "LA TOURANE", "ROCHAMBEAU", "NIAGARA". Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK, corner Pearl St., Chasebrough Building. Ekspresni parniki odplujejo vedno ob sredih in pristanišča št. 57 N. R. Poštini parniki odplujejo ob sobotah. "LA PROVENCE" 4. mar. 1914. "LA TOURANE" 25. mar. 1914. "LA SAVOIE" dne 11. mar. 1914. "LA PROVENCE" 1. apr. 1914. "LA LORRAINE" 18. mar. 1914. "FRANCE" dne 8. apr. 1914. POSEBNA PLOVITRA V HAVRE: "ROCHAMBEAU" 28. feb. 1914. "NIAGARA" 21. mar. 1914. "CHICAGO" dne 14. mar. 1914. "ROCHAMBEAU" 28. mar. 1914. Parniki s zvezdo razsmevavaj imajo po dva vijaka. Parniki s križem imajo po štiri vijaka.

Avstro-Amerikanska črta

(preje bratje Cosulich)

Najpripravnjša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

NOVI PARNIK NA DVA VIJAKA "MARVA WASHINGTON". Regularna vožnja med New Yorkom, prvom in Reko. Cena vožnih listkov iz New Yorka za III. razred se do:

NOVI PARNIK NA DVA VIJAKA "MARVA WASHINGTON". Regularna vožnja med New Yorkom, prvom in Reko. Cena vožnih listkov iz New Yorka za III. razred se do:

NOVI PARNIK NA DVA VIJAKA "MARVA WASHINGTON". Regularna vožnja med New Yorkom, prvom in Reko. Cena vožnih listkov iz New Yorka za III. razred se do:

Phelps Bros & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.